

С. Гулак-Артемовський

Запорожець
за
Дунаєм

КОМІЧНА ОПЕРА
НА ЗДІЇ

КЛАВІР

„М И С Т Е Ц Т В О”
КИЇВ - 1954

ВИДАННЯ ПІДГОТОВЛЕНО
УКРАЇНСЬКИМ ТЕАТРАЛЬНИМ
ТОВАРИСТВОМ

Редакційна колегія:

- 1. Паторжинський
- М. Рильський
- Ф. Надененко
- В. Юдіна

ВІД ВИДАВНИЦТВА

Текст комічної опери С. С. Гулак-Артемівського друкується в тій редакції, у якій цей твір іде на сцені Київського державного академічного ордену Леніна театру опери та балету. Літературна редакція лібретто належить М. Рильському.

ДІЙОВІ ОСОБИ

ІВАН КАРАСЬ — запорожець, 45-50 років	— бас
ОДАРКА — жінка його 35 років	— сопрано
ОКСАНА — сирота, що живе в домі Івана Карася	— сопрано
АНДРІЙ — молодий козак-запорожець	— тенор
СУЛТАН — 30 років	— баритон
СЕЛІХ-АГА — вельможа з почту султана	— тенор
ІБРАГІМ-АЛІ — імам	— бас
ГАСАН — слуга	

Козаки, козачки, жінці та жниці, слуги султана, турецька варта.

Діється на Туреччині.

ДІЯ ПЕРША

ЗАПОРОЖЕЦЬ ЗА ДУНАЄМ

Дія перша

С. ГУЛАК-АРТЕМОВСЬКИЙ

№ 1 ВСТУП

Moderato con moto

Ф-п.

№ 2 ХОР

(ЗА КОНОМ)

„Ой збирайтесь працювати“

Andante

С. Ой зби_рай_ - тесь пра_цю_ва - ти, зо - ло - ту - ю ни_ву

А. Ой зби_рай_ - тесь пра_цю_ва - ти, зо - ло - ту - ю ни_ву

Т. Ой зби_рай_ - тесь пра_цю_ва - ти, зо - ло - ту - ю ни_ву

Б. Ой зби_рай_ - тесь пра_цю_ва - ти, зо - ло - ту - ю ни_ву

Andante

жа - ти. До - ле, ми те - бе бла - га - ем, щед - ро - ю до

жа - ти. До - ле, ми те - бе бла - га - ем, щед - ро - ю до

The first system of the musical score consists of four staves. The top two staves are vocal lines for the soprano and alto parts, both with the Russian lyrics "жа - ти. До - ле, ми те - бе бла - га - ем, щед - ро - ю до". The bottom two staves are the piano accompaniment, featuring a treble and bass clef. The music is in a key with one sharp (F#) and a 2/4 time signature. The piano part includes dynamic markings like *f* and *mf*.

нас ти будь.

нас ти будь.

rall.

The second system of the musical score consists of four staves. The top two staves are vocal lines for the soprano and alto parts, both with the Russian lyrics "нас ти будь.". The bottom two staves are the piano accompaniment. The piano part includes dynamic markings like *f* and *mf*, and a *rall.* (rallentando) marking. The music continues in the same key and time signature.

(ЗАВІСА)

rallent.

The third system of the musical score consists of two staves, both for the piano accompaniment. The top staff is in the treble clef and the bottom staff is in the bass clef. The music is marked with *rallent.* (rallentando) and includes dynamic markings like *f* and *mf*. The system concludes with a double bar line and a fermata over the final notes.

Берег Дунаю. З правого боку хата запорожця Івана Карася. Подвір'я. Лежить рибацький човен. Далеко видно турецьке місто.

Оксана (виходить з хати. У руках серп, клуночок з хлібом, глечик. Вдивляється в небо, а далі співає)

№3 РОМАНС *- тема, що є у романсе* „Місяцю ясний“

Moderato

Оксана **Languido** *tr*

1. Мі - ся - цю яс - ний,
2. Ор - лонь - ку си - зий,
3. Ти - хий Ду - на - ю,

зо - рі пре - кра - сні, бо - жі - ї о - чі тем - но - ї
со - ко - ле, би - стрий, що вік на во - лі - в за - вид - ній
зе - ле - ний га - ю, хви - лі ки - пу - чі, віт - ри мо -

но - чі, бо - жі ї о - чі тем - но - ї, но - чі,
до - лі, що вік на во - лі - в за - вид - ній до - лі,
- гу - чі, хви - лі ки - пу - чі, віт - ри мо - гу - чі

p

ten.
вас я бла - га - ю, груди об - лег - ші - те,
вас я бла - га - ю, груди об - лег - ші - те,
вас я бла - га - ю, груди об - лег - ші - те,

colla voce

lament.

вість при - не - сі - те з рід - но - го кра - ю!
 вість при - не - сі - те з рід - но - го кра - ю!
 вість при - не - сі - те з рід - но - го кра - ю!

mf

(Говорить схвильовано):

Не того боюсь я, щоб хто не підслухав мого серця. Ні, я рада б одкрити його перед усіма, та боюсь, щоб власті турецькі не провідали, що тут близько є перебіжчик з України молодий запорожець... Догадуюсь я, що приніс він потаємні вісті від наших з того боку, а може й з Московщини. Як дізнаються про це турки-коханому моему смерть... Од думи сеї серце замирає!

Та як зайде місяць за діброву,
 Як роса вечірня змиє гай,
 Вийду я з коханим на розмову,
 Перелинем з ним удвох Дунай.
 О, мій друже, з тобою рада я на край світу!

„Прилинь, прилинь“^{*)}

Moderato con moto

Оксана *mf*

При-

- лить, при - лить, ко - за - че мій, ти мій ко - ха - ний,

a tempo *pp*

те - бе дав - но че - ка - ю я. І я люб - лю, і

mf rall. *accel.* *mf rall.* *accel.*

сер - це важ - ко сти - ска - еть - ся з жа - лю,

cresc. *rall.* *cresc.* *rall.*

^{*)} Традиційна з давнього часу вставка. М. Р.

a tempo

ох, і в не - рід - но - му цьо - му кра - - -

a tempo

ten.

- ю, кра - - - ю!

rall.

colla parte

rall.

Allegro

f

f

Ор - ле, дру - же си - во - кри - лий,

tr

об - гор - ни ме - не кри - лом, ми по - ли - нем

в край ве - се - лий, що про - слав - ся над Дніп - ром.

росо

росо

cresc. Там ми зі - в'є - мо ку - бель - це у виш - не - во -

rall.

cresc.

rall.

a tempo - му сад - ку. Там ні - хто нас, *mf* мо - е

a tempo

p

сер - це, не роз - лу - чить до ві -

- ку, не роз - лу - чить до ві -

rall.

rit.

a tempo

- ку!

f a tempo

(Хор за кбном другий раз—„Ой збирайтесь працювати“)

(Виходять жінці-чоловіки й жінки.)

Жінки Ось де вона!
Чомусь зажурена, невесела!
Чоловіки Сон, мабуть, якийсь приснився!
Чи не про козака чорнобривого!
Жінки Ото причепився!
Про козака! Таке вигідає!
Ну, збирайся, Оксано, з нами на поле жати!
Уже ж і пора!
Ходімо! Ходімо!
Та з піснею, щоб було веселіше!

(Йдуть разом з Оксаною)

№ 4 ХОР

(ЗА КОНОМ)

Andante
pp

C. 1. Хто пра - цю - е, той і ма - е, ща - стя той
2. Рід - ний край ми спо - ми - на - ем, що за ти -

A. 1. Хто пра - цю - е, той і ма - е, ща - стя той
2. Рід - ний край ми спо - ми - на - ем, що за ти -

T. 1. Хто пра - цю - е, той і ма - е, ща - стя той
2. Рід - ний край ми спо - ми - на - ем, що за ти -

B. 1. Хто пра - цю - е, той і ма - е, ща - стя той
2. Рід - ний край ми спо - ми - на - ем, що за ти -

на сві - ті зна - е. Ой не бу - дем же жу -
- хим, за Ду - на - ем, за то - бо - ю, У - кра -

на сві - ті зна - е. Ой не бу - дем же жу -
- хим, за Ду - на - ем, за то - бо - ю, У - кра -

rallent.

- ри - тись, бог бла - гос - ло - вить наш труд.
- і - но, вік ми бу - де - мо ту - жить.

rallent.

- ри - тись, бог бла - гос - ло - вить наш труд.
- і - но, вік ми бу - де - мо ту - жить.

Одарка (На співі хору виходить з хати) Ні, не піду, мабуть, сьогодні в поле. Нехай Оксана сама жне. Та вже й не рано. (Пішла за хату по воду).

№ 5 ПІСНЯ КАРАСЯ

„Ой щось дуже загулявся“

Allegretto

Карась *mf*

1. Ой, щось ду - же
3. За - ду - ма - ли

p

за - гу - ляв - ся, лед - ве я сю - ди доб - рав - ся...
ман - дру - ва - ти, рід - ні ха - ти по - ки - да - ти,

Бу - де жін - ка, ма - буть, би - ти, за чуп - ри - ну
за Ду - на - ем о - пи - ни - лись, з ба - сур - ман - ством

во - ло - чи - ти, бу - де жін - ка, ма - буть, би - ти,
по - дру - жи - лись, за Ду - на - ем о - пи - ни - лись,

за чуп - ри - ну во - ло - чи - ти.
з ба - сур - ман - ством по - дру - жи - лись.

mf

2. Гей, за - ї - хав до шин - кар - ки, ви - пив в не - ї
4. Ой по - га - ні та - кі жар - ти! Ви - пив, ма - буть,

ad libit.

ще три чар - ки, п'я - ний з во - за із - ва - лив - ся,
я з дві квар - ти тре - тя ось де...*) при - го - дить - ся

*) Та де ж вона, ота в біса третя? (Шукає у кишенях. Знайшов.) Ага-га! Аж ось де вона, та, голубонька, третя.
(Продовжує співати.)

тро - хи, тро - хи не у - бив - ся, п'я - ний з во - за
щоб бу - ло чим по - хме - лить - ся, тре - тя ось де

The first system of the musical score features a vocal line in the upper staff and a piano accompaniment in the lower staff. The vocal line begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The lyrics are written below the notes. The piano accompaniment starts with a bass clef and a key signature of one flat. A dynamic marking of *fz* (forzando) is placed above the piano part in the third measure.

із - ва - лив - ся, тро - хи, тро - хи не у - бив - ся.
при - го - дить - ся, щоб бу - ло чим по - хме - лить - ся.

The second system continues the vocal and piano parts. The vocal line has a treble clef and a key signature of one flat. The piano accompaniment has a bass clef and a key signature of one flat. The lyrics are written below the vocal line. The piano part includes a dynamic marking of *fz* in the third measure.

mf

The third system shows the piano accompaniment for the third measure of the piece. It features a treble clef and a key signature of one flat. A dynamic marking of *mf* (mezzo-forte) is placed at the beginning of the system.

fz

The fourth system shows the piano accompaniment for the fourth measure of the piece. It features a treble clef and a key signature of one flat. A dynamic marking of *fz* is placed at the beginning of the system.

8-
fz

The fifth system shows the piano accompaniment for the fifth measure of the piece. It features a treble clef and a key signature of one flat. A dynamic marking of *fz* is placed at the beginning of the system. A rehearsal mark '8-' is located above the first measure.

Карась: (Ховає пляшку між гарбузами, ліворуч. Поступово наближається до хати).

Агов, а хто тут є? Хто тут є, кажу? Нема нікого. Оксано, Оксано, чи ти дома? (Заглядає спочатку у вікно. Відчиняє двері, заглядає до хати. Полегшено зітхнувши)... Отже, далєбі, нема нікого. Дівчина пішла, мабуть в поле... Сердешна сирота, все журиться та плаче по рідному краю та по своєму коханому... (Скидає шапку і жупан, кладе коло хати, на призьбі).

А оце добре, що жінки нема дома, а то б зараз перепало мені на бублики. Уже ж як-небудь одбрешує. Та й добре оце ми бенкетували, випили-таки чимало, по чарці, по другій та по десятій-так воно-теє... Балакали про всяку всячину, згадали і стару матір-Запорозьку Січ, а далі й заснів... (Співає)*).

*)

1. Ой, сів пу - гач на мо - ги - лі, тай крик - нув він „пу - гу“
2. На - ші шаб - лі зар - жа - ві - ли, муш - ке - ти без кур - ків,

чи не дасть бо ко - за - чень - кам, хоч на час по - ту - гу.
а ще сер - це ко - заць - ке - е не бо - їть - ся тур - ків...

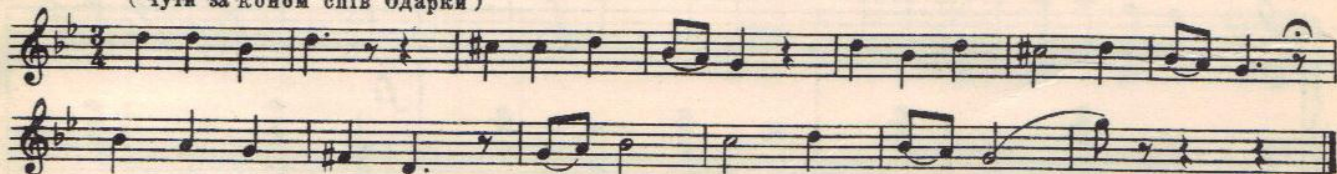
(Говорить:) А таки не боїться й до віку не боїтиметься! Та так сумно, сумно стало! (Замислився).

Воно то й дома жилось часом з квасом, порою з водою... Чимало лиха завдали нам вражі пани... А проте своя сторона, люди свої, і сусіди одної крові, одної віри, то може б таки разом і до кращої долі достукались.

(Погрозливо). Ні, далєбі, як довго тут держатиме нас султан, то завдамо ми йому такої веремії, що йому аж у носі засвербить. (Співає на мелодії-„Ой, щось дуже загулявся“...)

От би вирваться з неволі,
Погулять у чистім полі,
Напувати добрі коні } Дівчи
У Дніпровому затоні }

**) (Чути за коном спів Одарки)

***)

Ніч мо - я тем - на, а зі - ронь - ка яє - на, сер - день - ко мо - е не -
- шас - не. Ніч мо - я тем - не - сень - ка.

*) Можна співати тільки другий куплет „Наші шаблі“.

**) Мелодія без слів, для співу Одарки, що є в клавирі автора, замість якої співається „Ніч моя темна“

***) Наспів цієї мелодії дав М. І. Литвиненко-Вольгемут - М. К. Садовський

Карась (почувши спів жінки прислухається, а потім збентежено). О, жінка!.. Це її голосок... Щось сумної завела, то, мабуть, дуже сердита, треба ховатися, а то буде лихо. (Ховається за соняшник, або камінь, але так, щоб публіка його бачила).

Одарка (виходить з-за хати з відром. Несе воду до хати. Виходить). А чоловіка нема та й нема. От чортове ледащо! Як у воду впав! Дівчина в полі, а як і я піду в поле, то ні на кого й хату покинуть, а чоловік дома не сидить... (Погрожує кулаком). Ну, постривай, прийдеш ти додому, будеш ти мене пам'ятати.

Карась Ой, погано...

Одарка (побачивши на призьбі свиту й шапку).

Е, це ж він, мій голуб, приплився вже додому. (Підходить до призьби, піднімає жупан). Жупан і шапка його. (Шукає).

Карась А мене нема...

Одарка А його нема. Де ж це він, справді? Іване, гов, Іване, де ти?

Карась Гукай, гукай, а я не обізвусь.

Одарка Іване, виходь, бо битиму... Іване, Іване! (Йде праворуч за хату по передньому плану).

Карась (перекривляючи). Іване, Іване... (Сміється). Іди пошукай свого Івана. (Виходить зі своєї схованки, дивиться їй услід). Треба тікати. (Бере жупан, одягає шапку. Тимчасом Одарка обійшла хату і виходить знов на сцену. Бачить Івана. Підкрадається, хапає за жупана й каже):

Одарка Чого ж це ти, соколе мій, ховаєшся від жінки?

Карась Я не ховаюсь... Чого я ховаюсь?

Одарка Ну, кажи, де це ти пропадав?

Карась Та я, тее...

Одарка Що „тее“?... Куди тебе нечистий носив?

Карась Та я, той, занедужав.

Одарка „Занедужав“... а пика, як у ката.

(Карась боязко відходить).

№ 6 ДУЕТ

„Відкіля це ти узявся“

Allegro

Одарка *f*

Від . кі . ля це ти у . зяв . ся ? Де ти

до . сі про . па . дав ? Хоч би бо . га по . бо .

. яв . ся, хоч би тро . хи со . ром . мав ! Де ж це

так ти ве - се - лив - ся? Де ж це так бен - ке - ту -

fz *p* *fz* *p*

- вав? Як крізь зем - лю про - ва - лив - ся,

до - ма чом не но - чу - вав? Як крізь зем - лю про - ва -

- лив - ся, до - ма чом не но - чу - вав? Ось по -

rall. (Дає стусана) Карась *mf* (Хитро)

rall. *ff a tempo*

лед - ве вже на во - зі при - вез - ли, при - вез - ли ме - не сю -

- ди, так що лед - ве вже на во - зі при - вез -

- ли, при - вез - ли ме - не сю - ди.

Одарка
mf (Уїдливо)

Чи це ж ви - пив, чи це ж ви - пив на до - ро - гу? Чи в до -

Карась

- ро - зі, чи в до - ро - зі вже на - пивсь? Ні, не пив, не пив їй -

- бо - гу! От не гріх, що й за - бо - живсь, ні, не пив, не пив, їй -

- бо - гу! От не гріх, що й за - бо - живсь.

Одарка *mf*

Ви - пив, ма - буть, ви - пив, ма - буть, з до - бру квар - ту, а - бо

Одарка

ви - пив, а - бо ви - пив ці - лий ківш!

Карась

Ні, не пив, ка - жу без

fz

Ви - пив, ма - буть, з доб - ру

жар - ту, ви - пив ча - роч - ку, не більш, ні, не пив, ка - жу без

fz

квар - ту а - бо ви - пив ці - лий ківш!

Де ж це

жар - ту, ви - пив ча - роч - ку не більш!

За - не -

*ff**f*

так ти ве - се - лив - ся, де ж це так бен - ке - ту -
 - ду - жав у до - ро - зі та й на - брав - ся ж я бі -

- вав? Як крізь зем - лю про - ва - лив - ся,
 - дя! Так що лед - ве вже на во - зі при - вез -

rallent.
 до - ма чом не но - чу - вав!
rallent.
 ли, при - вез - ли, ме - не сю - ди!

rallent. *ff* *fz* *fz* *p* *Un poco*

Одарка

(сіла на призьбу біля хати.)

p

Ти гу-

meno mosso

f f p

- ля - еш дні і но - чі, я ж, сер - деш - на, все од - на, із - су -

- ши - ла ка - рі о - чі в са - мо - ти - ні край вік - на. Ці - лу

mf

mf

ніч я жда - ла, жда - ла, по - ки зі - ронь - ка зій - шла, все в ві -

rallent.

f

a tempo

p

rallent.

f

a tempo

p

кон . це виг . ля . да . ла.... ніч в сльо . зах всю про . ве . ла, ніч в сльо .

зах всю про . ве . ла, *quasi piangendo* ніч в сльо . зах всю про . ве . *poco riten.*

Одарка (Плаче.)
ла.
p più mosso
Караць *(a parte)*
Ой лу . ка . ва вра . жа жін . ка! За . раз в сльо . зи, го . ло .
p più mosso

Мено

(Плачучи)

p

Ой, ко-

- сить! Бач, аля-ка-ти чо-ло-ві-ка, щоб не знав він, що й ро-бить.

mosso

- ли б я пер-ше зна-ла, з чо-ло-ві-ком як то

Ой лу-ка-ва

вра-жа жі-н-ка!

За-раз сльози го-ло-

жить! Кра-ще вік би ді-ву-ва-ла, ніж те-

- сить!

Бач, аля-ка-ти

чо-ло-ві-ка,

(Швидко підводиться, грізно схопила свиту й шапку, кидає на зем-лю)

пер так слбо - зи лить. Жить не хо - чу більше го -
щоб не знав він, що й ро - бить Жить не хо - че

бо - ю, їй же бо - гу, роз - ве - дусь!.. Кра - ще
більш зі мно - ю хо - че, хо - че роз - ве - стись!

rallent. *a tempo*
rallent. *Pa tempo*

бу - ду я вдо - во - ю і без те - бе о - бій -
Гей, О - дар - ко, що з то - бо - ю, ну - бо го - ді, вго - мо -

piangendo

- дусь, і без те - бе о - бій - дусь, і без
- нись, ну - бо го - ді, вго - мо - нись,

rit.

те - бе о - бій - дусь.

rit.

ну - бо го - ді, вго - мо - нись!

rit. *a tempo*

(удає, що плаче) *p* (набів) *a parte*

От і в ме - не вра - жі о - чі пла - чуть тро - хи, да - ле - бі. Бо не спа - ли вже дві

p *meno mosso*

Карась (підходить ближче до Одарки, впевнено)

но . ці, тре . ба ж тра . пи . тись бі . ді! Збив . ся, ба . чиш, я з до .

ро . ги, до . ве . лось хоч про . па . дять, - та, спа . си . бі, до не .

f бо . ги *p* втра . пив я . кось но . чу . вать, та, спа . си . бі, до не .

f бо . ги *p* втра . пив я . кось но . чу . вать, втра . пив я . кось но . чу . *rallent.*

Vivace

Так о - це ти у не - бо - ги, аж дві но - ці про - па -
- вать.

p

(Підходить ближче)
- дав? Щоб на те - бе пе - ре - ло - ги,

щоб те - бе не - чи - стий взяв! Щоб те - бе не - чи - стий

взяв, щоб те - бе не - чи - стий взяв!

pp

Allegretto

(Засучує рукава; з запалом)

По-стри - вай же, мій ко - за - че, бу - деш,

бу - деш на - м'я - тать, бу - деш тя - мить, не - бо - ра - че, як то

(Дає стусана. Карась переходить на другий бік.)

жін - ку ша - ну - вать! Ма - ко - го - ном ру - ки й но - ги по - ла -

- ма - ю, бу - деш знать - но - чу - ва - ти у не - бо - ги, до - ма

riten.

як не но - чу - вать! Но - чу - ва - ти у не - бо - ги, до - ма

a tempo

як не но - чу - вать, до - ма як не но - чу - вать!

(плачучи)

Meno mosso assai

Ой, ко - ли б я пер - ше зна - ла, з чо - ло - ві - ком

як то жить, кра - ще вік би ді - ву - ва - ла, ніж те - пер так

Карась (хоче заспокоїти Одарку)
а tempo

mf

сльо-зи лить. Гей, О - дар-ко, го-ді, бу-де, пе-ре-стань бо

The first system of the score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The tempo is marked 'а tempo' and the dynamic is 'mf'. The lyrics are 'сльо-зи лить. Гей, О - дар-ко, го-ді, бу-де, пе-ре-стань бо'.

Одарка (навмисно голосно)

вже кри-чать! Ні, не-хай же чу-ють лю-ди, ні, не бу-ду

The second system of the score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The dynamic is 'p'. The lyrics are 'вже кри-чать! Ні, не-хай же чу-ють лю-ди, ні, не бу-ду'.

Карась (грізно)

я мов-чать! Гей, О - дар-ко, го-ді, бу-де, пе-ре-стань бо

The third system of the score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The dynamic is 'sf'. The lyrics are 'я мов-чать! Гей, О - дар-ко, го-ді, бу-де, пе-ре-стань бо'.

Одарка (витягаючи з тину лозину)

вже кри-чать! Ні, не-хай же чу-ють лю-ди, ні, не бу-ду

The fourth system of the score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written on a single staff with a treble clef and a key signature of two flats. The piano accompaniment is written on two staves (treble and bass clefs). The dynamic is 'sf'. The lyrics are 'вже кри-чать! Ні, не-хай же чу-ють лю-ди, ні, не бу-ду'.

Одарка

Карась

Й но - ги по - ла - ма - ю, бу - деш знать - но - чу - ва - ти у не -
мно - ю, хо - че, хо - че, роз - ве - стись. Гей, О - дар - ко, що з то -

rall.
- бо - ги, до - ма як не но - чу - вать, но - чу - ва - ти у не -
rall.
- бо - ю, ну - бо, го - ді вго - мо - нись, гей, О - дар - ко, що з то -

- бо - ги, до - ма як не но - чу - вать, до - ма як не но - чу -
- бо - ю, ну - бо го - ді, вго - мо - нись, гей, О - дар - ко!
p *f* *sf*

- вать.

Гей, О - дар - ко, го - ді, бу - де, не - ре - стань бо

Ні, не - хай же чу - ють лю - ди,
вже кри - чать,

ні, не бу - ду я мов - чать!

Гей, О - дар - ко,
го - ді, бу - де, не - ре - стань бо вже кри - чать!

Detailed description of the musical score: The score is written on five systems. Each system consists of a vocal line (treble and bass clefs) and a piano accompaniment (grand staff). The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The time signature is 4/4. The lyrics are: '- вать. Гей, О - дар - ко, го - ді, бу - де, не - ре - стань бо Ні, не - хай же чу - ють лю - ди, вже кри - чать, ні, не бу - ду я мов - чать! Гей, О - дар - ко, го - ді, бу - де, не - ре - стань бо вже кри - чать!'. The piano accompaniment features a steady bass line and chords in the right hand. Dynamic markings include 'sf' (sforzando) and 'f' (forte).

Ні, не хай же чу - ють лю - ди, ні, не бу - ду

я мов - чать, ні, не бу - ду я мов -

Пе - ре - стань бо вже кри -

..чать!

Жить не хо - чу більш з то - бо - ю,

..чать!

Жить не хо - че більш зі мно - ю,

f *p*

fp *fp*

їй же бо - гу роз - ве - дусь! Кра - ше бу - ду я вло - во - ю
хо - че, хо - че роз - ве - стись. Гей, О - дар - ко, що з то - бо - ю,

і без те - бе, і без те - бе о - бій - дусь!
ну - бо го - ді, ну - бо го - ді, го - ді, го - ді, го - ді! Вго - мо - нись!

p *p*

Жить не хо - чу більш з то - бо - ю, їй же бо - гу, роз - ве - дусь!
Жить не хо - че більш зі мно - ю, хо - че, хо - че роз - ве - стись,

кра-ще бу-ду я вдо-во-ю і без те-бе, і без
гей, О-дар-ко, що з то-бо-ю, ну-бо го-ді, ну-бо го-ді,

те-бе о-бій дусь, і без те-бе о-бій.
го-ді, го-ді, го-ді вго-мо-нись, ну-бо го-ді, вго-мо-

-дусь, і без те-бе о-бій-дусь!
-нись, ну-бо го-ді вго-мо-нись!

І без те - бе о - бій - дусь!
 Ну - бо го - ді, вго - мо - нись!

This system contains the first two lines of the musical score. The top line is a vocal melody in a treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat). The second line is a vocal bass line in a bass clef. The bottom two lines are piano accompaniment, with the right hand in a treble clef and the left hand in a bass clef. Dynamics include *f* and *ff*.

This system continues the piano accompaniment from the first system, featuring complex chordal textures and melodic lines in both hands.

This system continues the piano accompaniment, showing further development of the harmonic and melodic material.

This system concludes the piano accompaniment, ending with a final chord and a fermata. Dynamics include *ff* and *f*.

(Карась хоче тікати. Одарка його наздоганяє)

ЗАВІСА

Дія друга

*) Проводиться на тому ж місці, що й перша дія. Султан, переодягнений в звичайну турецьку одіж. Його супроводжують Селіх-Ага та Гасан. Султан заходить на подвір'я Карася, сідає на камінь відпочити. Селіх-Ага і Гасан стоять вдалині.

№ 7 КАВАТИНА СУЛТАНА

Maestoso

First system of the musical score, measures 1-5. It consists of a grand staff with a treble and bass clef. The key signature has three flats (B-flat, E-flat, A-flat). The time signature is common time (C). Dynamics include *f*, *pp*, and *p*. The music features a mix of chords and moving lines in both hands.

Second system of the musical score, measures 6-10. The treble clef part continues with a melodic line, while the bass clef part provides harmonic support with chords and some moving lines.

Third system of the musical score, measures 11-15. The piece continues with similar musical textures, featuring a *p* dynamic marking in the first measure.

Султан (мрійливо)

Fourth system of the musical score, measures 16-20. It includes a vocal line for the Sultan, starting with the lyrics "Як лю-бо сер-цю тут без кра-". The piano accompaniment continues below. Dynamics include *p* and *pp*.

*) В останній постановці Київського театру опери та балету декорація II дії змінена. На кону майдан. Ліворуч тин двору Карася. Просто берег Дунаю. Праворуч видно хати.

- ю, се - ред у - бо - гих цих ха - ток, се -

p

- ред ла - нів, се - ред кві - ток! Жит - тя тут ра - ді - но сі -

p

- я - є, сі - я - є.

pp

Не - ма тут го - мо - ну двір - сько - го, о -

p

- блес - них тут не чу - ти слів... не - ма вельможних тут ра -

The first system of the musical score features a vocal line in the upper staff and a piano accompaniment in the lower two staves. The vocal line begins with a half note 'блес' followed by eighth notes 'них тут не чу - ти слів...'. The piano accompaniment consists of a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a more melodic line in the left hand.

- бів, не - ма жи - тей - сько - ї три - во - ги. Ба -

rit. *a tempo*

The second system continues the musical score. The vocal line has a half note 'бів,' followed by eighth notes 'не - ма жи - тей - сько - ї три - во - ги.' and a final half note 'Ба -'. The piano accompaniment includes triplets in the right hand and a steady eighth-note pattern in the left hand. Performance markings 'rit.' and 'a tempo' are present.

- гат - ство, вла - ду і по - ша - ну від - дав би я без ка - ят.

The third system concludes the musical score. The vocal line starts with a half note '- гат - ство,' followed by eighth notes 'вла - ду і по - ша - ну від - дав би я без ка - ят.' The piano accompaniment maintains the rhythmic and melodic patterns established in the previous systems.

- тя, за ло - но чи - сто. го жит - тя, за

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in a bass clef, with lyrics: "- тя, за ло - но чи - сто. го жит - тя, за". The middle staff is the piano's right hand in a treble clef, playing a rhythmic accompaniment of eighth notes. The bottom staff is the piano's left hand in a bass clef, providing a harmonic foundation with chords and moving lines.

ти - шу про - сту і жа - да - ну. Тут

The second system continues the musical piece. The vocal line (top staff) has the lyrics: "ти - шу про - сту і жа - да - ну. Тут". The piano accompaniment (middle and bottom staves) maintains its rhythmic and harmonic structure, with some melodic movement in the right hand.

рай, свя - та - я тут при - ро - да, та

The third system features the vocal line with lyrics: "рай, свя - та - я тут при - ро - да, та". The piano accompaniment includes a dynamic marking of *pp* (pianissimo) in the right hand. The music continues with similar rhythmic patterns.

на ша до - ля не та

The fourth system concludes the page with the vocal line lyrics: "на ша до - ля не та". The piano accompaniment features a key signature change from the previous minor key to a major key, indicated by the sharp sign on the F line in the bass clef. The right hand continues with a rhythmic accompaniment.

-ка- і зло - то цар - сько - го він .

- ка гні - тить ве - ли - те - ля на - ро -

- ду.

ritard. pp

(Султан, роздивляючись навкруги, спиняє свій зір на хаті Карася, а далі веде розмову з Селіх-Агою.)

- Султан. Це хатина козака. (Заглядає у вікна. Тим часом підходить Селіх-Ага.) Цікавий народ оці козаки, тільки неспокійний та бунтівливий. Довелось мені самому прийти поглянути, що й до чого. (Позіхаючи.) Нелегко їх держати у своїй владі. Чого доброго піднімуть таку бучу, що й радий не будеш! Доводиться і грізбою, і ласкою орудувати.
- Селіх-Ага. (плазуючи). Ясний володар добре знає, де треба грізби, а де ласки. Високий розум послав йому аллах.
- Султан. До речі, про ласку... Чому це не видно сьогодні козачок? Кажуть, що між ними є гарненькі, хоч і дикі... (Дивиться навкруги.)
- Селіх-Ага. Козачки в полі, ясний володарю, жнуть... (Тихенько.) А ми таки добудемо для гарему наймогутнішого султана...
- Карась. (за коном). Ну, й сиди там! Враг тебе бери!
- Султан. Одійдись, заховайтесь. Поговорю з отим козаком, випитаю, яким духом вони дишуть.
(Селіх-Ага та Гасан ховаються. Султан теж ховається.)
- Карась. (виходить). Хотів був хоч із жінкою посваритись. Може б на душі легше стало. А вона засіла у куми та й не хоче йти додому. Ну, стривай же, коли так... (Дістав з кишені пляшку.) Оцю пляшечку хотів залишити на похмілля, а тепер, з тієї злості, усю укутаю, от що. (П'є.)
- Султан. (підходить до Карася). Здоров був, добрий чоловіче.
- Карась. (захлинувшись). Здоров, здоров... А що ти за чоловік такий?
- Султан. Я-приїжджий, не тутешній.
- Карась. А, так ти приїжджий. Ну, то здоров! Сідай та відпочинь. Гостем будеш. (Султан сідає.) Так ти, добродію, кажеш, не тутешній? Це ти, мабуть, приїхав святкувати малий байрам? Тут тепер збирається багато вашого брата голомозого. Кажуть, нібито сам султан буде тут.
- Султан. Султан?... (з посмішкою.) Султан уже тут.
- Карась. Овва! А я й не знав. А мені дуже хотілося б його побачити. Страх цікаво, який він тепер став.
- Султан. А ти хіба його колись бачив?
- Карась. Та воно як тобі сказати: і бачив я його, і не бачив.
- Султан. Як це так?
- Карась. Коли хочеш, то я тобі розкажу.
- Султан. Розкажи, будь ласка.
- Карась. (пригадуючи, сідає). Ну, то добре, слухай же... Було це одного разу, велика битва була. Ну, а вийшло так, що ми були тоді разом з вами. І на якого біса злигалися ми з бусурм... (схаменувся) гм... гм... Так ото, кажу, зав'язалася битва, а ми, себто наша Пластунівська паланка, стояли так недалеко, з добру московську верству...
- Султан. Так ти козак Пластунівської паланки?
- Карась. Та Пластунівської ж... а ти не перебивай. Так ото, стоїмо ми. Коли дивимось, аж мчать яничари, а попереду них на вороному коні парубчак турецький. Він ще тоді не був султаном, а як тобі сказати... султаненя, чи що. Та так і вривався в супротивну ватагу. Почалася січа... шаблі закресали, ятагани заблищали. Та куди тобі! Сила взяла верх. Яничари не витримали, і його супротивники обступили. А воно, оте султаненя, злякалося, тремтить... (Глузуючи, сміється.)
- Султан. Та що ти!
- Карась. Йй-богу! Завзято билися, поле все геть укрили побитими... Чимало тоді і наших полягло. Нехай царствують... Микола Глек... Максим Півторакожуха... Дмитро Непролийчарка... А Петро Очерет! Жаль сердешного! Зложив свою

козацьку голову ні за що, ні про що. Зосталась після нього дочка Оксана - сирота, у мене так і прожива.

Султан. (щось думає). Так дочка його, кажеш, живе у тебе?

Карась. У мене ж, у мене. Я, бач, чоловік бездітний, а покійний був мені великий приятель. От я і взяв сироту до себе. (Пауза.)

Так от воно й виходить: як так, то я бачив султана, а як отак, то й не бачив. І от хотів би його побачити. Поговорив би з ним, як слід, розказав би про наше життя...

Султан. А е про що розказати? (Пауза.) Скажи мені тим часом, як живеться козакам у турецькій землі?

Карась. Як живеться?.. Живеться! (Схвильовано.) Ат, бодай не казати! Повела нас наша старшина в лиху годину до чужої сторони!

Султан (допитливо). Ну, а проте звикли вже вони до нашої сторони?

Карась. Хіба-таки жива людина може звикнути до неволі? Ех, коли б я був на султановому місці...

Султан (зацікавлено). Ну, ну, що ж би ти зробив на султановому місці?

Карась. Відпустив би козаків на всі чотири вітри. От що! А то, буває, збунтуються та накоять лиха вашому братові, голомозому...

Султан. Он як! (Пауза. Подумав.) Ну, коли ти хочеш бачити султана, то я можу дати тобі нагоду.

Карась (зрадів). Чи справді? Будь ласка, добрий чоловіче. Велике тобі спасибі буде. (Недовірливо.) Тільки як же це?

Султан. Бач... у нього... при дворі... є мій приятель...

Карась. Те... те... те! Так це твій приятель і тее... Ну, коли не брешеш, то спасибі! (Витягає пляшку з горілкою. Згадавши.) Хотів би тебе погостувати, так вам же не можна... законом заборонено. От лиха година! Ну, то я сам вип'ю за твое здоров'я. (Шукає в кишенях чарку.) Овва!.. А чарки нема. Воно, положим я б і так хильнув, та боюсь переборщити, а то покажуть султана, а у мене джмелі в голові... і слова розумного не скажеш! (Сміється.) Постривай хвилинку, я збігаю в хату за чаркою. Посидь тут. Я зараз. (Іде до хати.) (Султан один. В'є в долоні, з'являється Селіх-Ага.)

Султан (до Селіх-Аги). Ось тут живе козак Пластунівської паланки. Він не впізнав мене, але хоче бачити. Заклич його до палацу в гості.

Селіх-Ага. Слухаю, яєний володарю.

Султан (набік). Поговорю з ним докладніше, розпитаюсь, про що мислять козаки? Чи не на думці у них проти нас підняти знов шаблю? (Пішов.)

Селіх-Ага (набік, показуючи вбік султана). Любить наслідувати Гарун-Аль-Рашида, свого знаменитого предка... Тільки...

(Озирається.) Далеко куцому до зайця. (Сміється.)

Наспівує:

ММ

(мелодія турецької пісні)

(З хати чути, що Карась щось розбив.)

Карась (з хати). От вража жінка, запроторила чарку під макітру і дума, що я не знайду... Е, ні, голубонько! Я хоч очима не побачу, так носом почую... (Виглядає у вікно.) Насилу знайшов. (Бачить Селіх-Агу.) Що воно таке? (Виходить на сцену. Здивовано.) Без бороди! А, здається, був з бородою. Що за вража мати!

- Селіх-Ага (сидить на призьбі). Сідай, козаче, поговоримо.
- Карась (до себе). Не той, їй-богу, не той!
- Селіх-Ага. Сідай, не бійся.
- Карась. А кого б ото я мав боятися? Чи не тебе, голомозого? (Сміється.) Та я самісінького чорта не злякаюсь, а не те, що турка. (Сідає.) Ну, сів, а далі що?
- Селіх-Ага (чванливо). Мені казав мій приятель, що ти хочеш бачити султана.
- Карась (здивовано). Ага, так ти і є його приятель? Ну, то здоров! Я тебе зразу не пізнав. Думаю, що воно за сатана? Аж це ти! Ой, голубчику, хочу, дуже хочу побачити султана, тільки мене, простого козака, туди не пустять?
- Селіх-Ага. Пустять. Треба тільки тобі одягти турецьку одіж.
- Карась. А де ж я її візьму?
- Селіх-Ага. Вона зараз буде. (В'є в долоні. Виходить Гасан, якому він щось наказує. Гасан іде знову за лаштунки.)
- Карась (побачив Гасана, перелякано). Що воно за чортеня?
- Селіх-Ага. Це арап Гасан, слуга мого приятеля. (З'являється Гасан з одежею.) Ну, ось і одежа. Одягайся. Він тебе і проведе до нас.
- Карась. От спасибі, велике тобі спасибі. (Дістає з кишені пляшку, хотів пригостити, згадав.) Знаєш, я б тебе почастував, так вам же не можна, законом заборонено. От ти, лиха година!
- Селіх-Ага (тихенько, озираючись). Коли ніхто не бачить—можна.
- Карась (набік). Оце так закон! (Наливає. Помітив Гасана.) А чорномазій дивиться?
- Селіх-Ага (заспокоюючи). Гасан (показує на небо), дивись—пташки! Пташки! (Гасан зацікавився.)
- Карась (подає чарку).
- Селіх-Ага (п'є, присмоктуючи).
- Карась (набік). Оце так смокче!
- Селіх-Ага. Ще?
- Карась. А чорномазій?
- Селіх-Ага (до Гасана). Гасан! Пташки!.. Пташки...
- Карась (наливає, подає другу).
- Селіх-Ага (знову п'є, смокче, випив). Ффф-у!.. А як тебе звать?
- Карась. Іван Карась.
- Селіх-Ага. Ні, це не годиться. Тобі треба назватись турецьким ім'ям. Назвись... (Пригадуючи.) Ну, назвись Урханом.
- Карась. Як, як?
- Селіх-Ага. Урхан. Скажеш Урхан-побачиш султана, не скажеш Урхан-не побачиш султана.
- Карась. Добре, добре. Скажу „Урхан“, щоб тільки побачити султана та й поговорити з ним.
- Селіх-Ага (показує, як наливати чарку). Ур-хан...
- Карась. А чорномазій дивиться!
- Селіх-Ага (знову одводить Гасана до „пташок“). Гасан, диви, пташки!..
- Карась (наливаючи; набік). Бачу, що вашого брата, турецького башу, за чарку горілки купити можна. Всі ви, голомозі-продажні. (Показує Селіх-Азі теж на „пташки“ і сам випиває.) Досить з тебе і двох, а то ще уп'єшся, додому дороги не знайдеш.
- Селіх-Ага (поступово п'яніючи, образливо). А як звать?
- Карась (забувши). Іван... чи... той... (Згадав.) Урхан...
- Селіх-Ага. Урхан. Скажеш Урхан, побачиш султана, не скажеш Урхан, не побачиш султана.

- Карась. Добре, добре, скажу й Урхан, щоб тільки побачити султана та й поговорити з ним.
- Селіх-Ага (йдучи, ще запитую, голосно). Як звуть?
- Карась. Урхан!
- Селіх-Ага (сп'янілий зовсім). Урхан... Скажеш султан, побачиш Урхан... не скажеш султан, не побачиш Урхан...
- Карась (сміючись). Добре, добре, скажу все, що треба.
- Селіх-Ага (за лаштунками). Як звуть?
- Карась. Урхан! Урхан! (Після паузи.) Урхан, так і Урхан. Що я, дурніший за тебе, чи що? Ну, треба одягнутись... (Роздивляється на Гасана.) Господи, таке мале, а вже чорне! (Сміється.) Що ж з нього буде, як воно виросте!.. (Зворушено.) Це ж й воно, сердешне, росте на чужій землі. (Лагідно до нього.) А як тебе, хлопчику, звуть?
- Гасан (по-турецькому). Чехай лебал сене верипляр.
- Карась (остовпівши). От тобі і провідник! (Дуже голосно.) А дорогу ж, дорогу ти знаєш? (Показує мімічно.)
- Гасан (теж голосно). Чехай лебес сене верипляр.
- Карась. Ну, бачу, що дорогу знаєш. Давай одягатись. (Гасан подає пояс, халат, чалму.) Шкода, немає дзеркала, подивився б я, який з мене турок вийшов. (Одягнувся і починає співати)

№ 8 КАВАТИНА КАРАСЯ

„Тепер я турок, не козак“

Allegro moderato

Карась *mf*

Те - пер я ту - рок,
- ва - на я зро -

*) (у другому куплеті)

не ко-зак, здаєть-ся, добре о-дяг-нув-ся? і
-бивсь... Ур-хан, не-хай О-дар-кави-ба-ча-е, ось,

*) З Івана я зробивсь...

Карась. Ой, лишенько! А як же мене тепер звать по-турецькому? (До Гасана). Ти не пам'ятаєш, як отой голомозий казав, як мене звать? От тобі й побачив султана. От і поговорив!

Гасан. (Знизує плечима) Урр... Ур...

Карась. (Згадав) ... Урхан. (Продовжує спів).

як во - но зро - би - лось так, що в тур - ка я пе - ре - вер -
бач, я - кий на - п'яв жу - пан, те - пер вже жін - ка не впіз -

- нув - ся? Те - пер я ту - рок, не ко -
. на - є.

- зак, зда - єть - ся, доб - ре о - дяг -

- нув - ся? І як во - но зро - би - лось

так, що в тур - ка я пе - ре - вер - ну - вся, що

в тур - ка я пе - ре - вер - нув - ся ?

1 2

3 1 -

Карась А бодай би грім мене вбив, коли б я справді перевернувся в турка!

Гасан (беручи Карася за руку). Вен сене бі зі алун барбюрам.

Карась Як ти сказав? А ну, ще раз скажи. (Підставляє вухо)

Гасан Бумен зільде турвюр султан ...

(За коном чути далекий спів хору: „Рідний край ми споминаєм“. № 9)

Карась (радісно) Султан? Отак би одразу казав, що султан. Я усе чисто розумію по-вашому, по-турецькому. Ну, веди показуй дорогу, бо вже й не рано. (Обидва виходять)

№ 9 ХОР

(За коном)

Andantino

Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), Bass (B.) parts. The lyrics are: Рід - ний край ми спо - ми - на - ем, що за ти

Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), Bass (B.) parts. The lyrics are: - хим, за Ду - на - ем, за то - бо - ю, У - кра -

Soprano (S.), Alto (A.), Tenor (T.), Bass (B.) parts. The lyrics are: - і - но, вік ми бу - де - мо - ту - жить!
Musical markings include *rall.* and *f rall.*

СЦЕНА І ХОР (спочатку за коном, а потім виходять на сцену).*)

Andante

Ой, там за Ду - на ем,
Ой, там за Ду - на ем, та за ти - хим Ду - на ем

Ой, там за Ду - на ем,
мо - ло - дець гу - ля - е, мо - ло - дець гу - ля - е.
мо - ло - дець гу - ля - е, мо - ло - дець гу - ля - е.

1. Ой, там за Дунаєм,
Та за тихим Дунаєм
Молодець гуляє. (2)

2. Молодець гуляє,
Та на той бік гукає:
Подай, подай перевозу, (2)

3. Я й перевезуся,
На тую Україну
Хоч раз подивлюся. (2)

ДІД. А таки хочеться подивитись на рідний край!

МОЛОДИЙ. Подивимось, подивимось! Наш отаман Головатий, бач, велику думу думає,
раду велику радить. Надійшов йому лист із Московщини.

Так отой перебіжчик...

Тсс... Мовчи до якого часу.

1-й ХЛОПЕЦЬ: Ну, напрацювались, натомились, а проте кортить поспівати.

2-й ХЛОПЕЦЬ. То що ж! Заводь якої-небудь!

3-й ХЛОПЕЦЬ. Нашої, козацької, щоб хоч згадати про рідний край!

(За коном чути спів дівчат, що з пісню виходять на коні і зустрічаються з хлопцями.)

1. Ой з-за го - ри туман на - ля - га - е. Гей, із - за го - ри туман
на - ля - га - е, за ту - маном ні - чо - го не вид - но.

Жінки. 1. Ой з-за гори туман налягає,
Гей, із-за гори туман налягає,
За туманом нічого не видно.

Всі. 2. Тільки видно в степу криниченьку
Гей, тільки видно в степу криниченьку,
Там холодна вода, водиченька.

*) Народні пісні „Ой, там за Дунаєм“ та „Ой, з-за гори туман налягає“ внесені до клавiру в постановці Київського театру опери та балету.

Хтось із хлопців. Ану, вдармо лихом об землю!
До танців, до танців!

(ТАНЦІ)

(Репліки, що їх можна додавати до танців.)

- (РЕПЛІКИ) 1. Нашого Наддніпрянського!
- 2. Ану, по-полтавськи ушквармо!
- 3. Нашого Чорноморського!

№10 ТАНЦІ

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time with a key signature of one sharp (F#). It consists of five systems of two staves each (treble and bass clef). The first system begins with a piano (*p*) dynamic. The second system continues with piano dynamics. The third system features a forte (*f*) dynamic. The fourth system also features a forte (*f*) dynamic. The fifth system returns to a piano (*p*) dynamic. The score includes various musical notations such as slurs, accents, and dynamic markings.

First system of musical notation, consisting of a grand staff with treble and bass clefs. The key signature has one sharp (F#). The piece begins with a piano (*p*) dynamic. The right hand features a melodic line with slurs and accents, while the left hand provides a steady accompaniment of eighth notes.

Second system of musical notation. The right hand continues with a melodic line, incorporating some grace notes. The left hand maintains its accompaniment pattern.

Third system of musical notation. The right hand's melodic line shows further development with slurs and accents. The left hand accompaniment remains consistent.

Fourth system of musical notation. The right hand has a more active melodic line. The left hand accompaniment features some chordal textures. A fortissimo (*ff*) dynamic marking appears in the right hand towards the end of the system.

Fifth system of musical notation. The piece concludes with a piano (*p*) dynamic in the right hand and a fortissimo (*f*) dynamic in the left hand. The right hand ends with a final chord marked with an 8-measure rest, while the left hand finishes with a final chord.

№11 УКРАЇНСЬКИЙ ТАНОК

Allegro moderato

The musical score is written for piano in 2/4 time, with a key signature of one sharp (F#). It consists of four systems of two staves each (treble and bass clef). The tempo is marked 'Allegro moderato'. The first system begins with a forte (*f*) dynamic in the bass clef and a piano (*p*) dynamic in the treble clef. The second system continues with the piano (*p*) dynamic. The third system features a fortissimo (*ff*) dynamic in the bass clef. The fourth system concludes the piece. The music is characterized by rhythmic patterns and dynamic contrasts typical of Ukrainian folk dance music.

First system of musical notation, featuring a treble and bass clef. The treble clef contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, while the bass clef provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. A dynamic marking of *p* *meno mosso* is present in the second measure.

Second system of musical notation, continuing the piece with similar melodic and harmonic textures in both staves.

Third system of musical notation, showing a change in dynamics to *ff* (fortissimo) in the second measure, indicating a more powerful section.

Fourth system of musical notation, featuring a more complex melodic line in the treble clef with many beamed notes.

Fifth system of musical notation, concluding with a dynamic marking of *p* (piano) in the second measure, marking the end of a section.

First system of musical notation. The treble clef staff contains a melodic line with eighth and sixteenth notes, including a trill-like figure. The bass clef staff contains a bass line with chords and eighth notes. A dynamic marking *p* is present in the second measure of the bass staff.

Second system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues the bass line with chords and eighth notes.

Third system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues the bass line with chords and eighth notes.

Fourth system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues the bass line with chords and eighth notes. A dynamic marking *f* is present in the second measure of the bass staff.

Fifth system of musical notation. The treble clef staff continues the melodic line. The bass clef staff continues the bass line with chords and eighth notes. A dynamic marking *ff* is present in the second measure of the bass staff.

№ 12 ЧОРНОМОРСЬКИЙ КОЗАК

Allegretto

The musical score is written for piano in 2/4 time, marked Allegretto. It consists of five systems of music, each with a treble and bass staff. The first system begins with a forte (*f*) dynamic in the bass and piano (*p*) in the treble. The second system continues with piano (*p*) dynamics. The third system features a piano (*p*) dynamic in the bass and piano (*p*) in the treble. The fourth system is marked fortissimo (*ff*) in both staves. The fifth system returns to a piano (*p*) dynamic in both staves. The piece concludes with a fermata in the treble staff.

8

f *p*

This system contains two staves of music. The upper staff features a melodic line with eighth-note patterns and some slurs. The lower staff provides a harmonic accompaniment with chords and moving lines. Dynamic markings *f* and *p* are present. A dashed line with the number 8 is positioned above the first measure.

8

ff

This system contains two staves of music. The upper staff has a melodic line with slurs and accents. The lower staff has a more rhythmic accompaniment. A dynamic marking of *ff* is present. A dashed line with the number 8 is positioned above the first measure.

8

This system contains two staves of music. The upper staff has a melodic line with slurs and accents. The lower staff has a more rhythmic accompaniment. A dashed line with the number 8 is positioned above the first measure.

p

This system contains two staves of music. The upper staff has a melodic line with slurs and accents. The lower staff has a more rhythmic accompaniment. A dynamic marking of *p* is present.

8

ff *p* *ff*

This system contains two staves of music. The upper staff has a melodic line with slurs and accents. The lower staff has a more rhythmic accompaniment. Dynamic markings of *ff*, *p*, and *ff* are present. A dashed line with the number 8 is positioned above the first measure.

№ 13 ЗАПОРОВЬКИЙ КОЗАК

Moderato

The musical score is written for piano and consists of six systems of music. Each system contains a grand staff with a treble and bass clef. The tempo is marked 'Moderato'. The key signature has one flat (B-flat major). The time signature is 2/4. The score includes various dynamics such as *f* (forte) and *p* (piano). There are also performance markings like accents and slurs. The piece concludes with a double bar line and repeat dots.

№ 14 КОЗАЧОК

Allegro vivace

The musical score is written for piano in 2/4 time. It begins with a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The first system features a melody in the treble clef with dynamic markings *p*, *p riten.*, and *acceler.* The bass clef accompaniment consists of chords and single notes. The second system is marked *ff* and features a more complex accompaniment with chords and moving lines. The third system continues with similar accompaniment. The fourth system has dynamic markings *f*, *p*, and *ff*. The fifth system also has *ff* markings. The sixth system concludes with a *f* marking. The score includes various musical notations such as accents, slurs, and dynamic markings.

The musical score is written for piano and consists of five systems of staves. The first system features a forte (*f*) dynamic. The second system includes a *p riten.* (piano, ritardando) section followed by an *accelerando* section. The third system is marked *ff* (fortissimo). The fourth system contains a piano (*p*) section and a pianissimo (*pp*) section. The fifth system concludes with a fortissimo (*ff*) dynamic.

Хлопець.

(Коли гурт саме розгулявся, вбігає хлопець.)

(вбігаючи.) Хлопці, дівчата, турецький калаур!

(Надходить турецька варта. Всі, не кваплячись розходяться по хатах.

Чути розмову декого:)

Молодий козак.

От лиха година з цими турками! Ні тобі поспівати, ні потанцювати!

Старий козак.

Нічого, мовчи та диш, синку! Може дочекаємось іще кращого часу!

Третій козак.

А таки дочекаємось!

Другий козак.

Еге-ж, еге-ж! Згадаємо часи славного козака

Байди, що висячи на гаку, застрелив царя-
султана турецького.

(Виходить Оксана)

№ 15 ПІСНЯ ОКСАНИ „Ангел ночі“

Andante

p

tr

f *p*

f *p*

f *p*

Оксана *p*

Ангел но . чі над зем .

fz *pp*

8

Detailed description: The score is for a piano and voice. It begins with a piano introduction in a minor key, marked 'Andante' and 'p'. The piano part features a series of chords and melodic lines, with trills in the right hand. The vocal line enters with the lyrics 'Ангел но . чі над зем .' and is marked 'p'. The piano accompaniment continues with a rhythmic pattern of eighth notes, marked 'fz' and 'pp'. The score includes various dynamic markings and performance instructions like 'tr' and '8'.

ле . ю, ти . хо ві . є вже кри . лом, бо . жий
 мир з його сі . м'є . ю спо . чи . ва . є ти . хим сном, спо . чи .

ва . є ти . хим сном, ти . хим сном. Тільки зо . рівне . бі

ся . ють, шеп . че лист, шумить Ду . най, по . між се . бе розмов .

ся . ють, шеп . че лист, шумить Ду . най, по . між се . бе розмов .

ля - ють, ше - по - тять - ко - хай, ко - хай... А сер - день - ко пал - ко

б'ять - ся, си - зим го - лубом в гру - дях, стог - не, млі - є, і зда -

- еть - ся, що го - рить, го - рить вог - нях, го - рить вог - нях, го - рить в ог -

нях! *morendo* Мі - сяць хма - ро - ю за -

крив - ся од за - вид - ливих о - чей, за діб - ро - вув же спу -

The first system of music consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a melodic phrase in a minor key, with lyrics: "крив - ся од за - вид - ливих о - чей, за діб - ро - вув же спу -". The piano accompaniment starts with a *p* dynamic, featuring a flowing arpeggiated figure in the right hand and a steady bass line in the left hand.

(Підходить до берега)

отив - ся, далі, да - лі від лю - дей. Вже го.

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. Above the vocal staff, the instruction "(Підходить до берега)" is written. The lyrics are "отив - ся, далі, да - лі від лю - дей. Вже го.". The piano accompaniment features a *p leggiero* section followed by a *f* section, with a more active and rhythmic accompaniment in the right hand.

ди - на та бли - зень - ко, вже на - став у - мов - ний час... Жду те -

The third system continues the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are "ди - на та бли - зень - ко, вже на - став у - мов - ний час... Жду те -". The piano accompaniment starts with a *p* dynamic, featuring a more static accompaniment with some chromatic movement in the right hand.

бе, мо - є сер - день - ко, темна ніч закри - є нас.

The fourth system concludes the vocal line and piano accompaniment. The lyrics are "бе, мо - є сер - день - ко, темна ніч закри - є нас.". The piano accompaniment features a *colla voce* section followed by a *ff* section, with a more active and rhythmic accompaniment in the right hand.

№ 16 ДУЕТ

„Чорна хмара з-за діброви“

Moderato

p sempre *staccato*

Meno mosso
pp

Андрій (Десь далеко чути спів Андрія)

Чор-на хма . ра з-за діб . ро - ви, про-сте - ли - лась по Ду .

най. Жду те - бе я, чор - но - бро - ва, пі - дем, сер - це, в рід - ний

край, жду те - бе я, чор - но - бро - ва, пі - дем, сер - це, в рід - ний

f *p*

край, пі - дем сер - це в рід - ний край.

rallent. *a tempo*

rallent. *a tempo*

Оксана

Тут ву - бо - гій - цій ха - ти - ні, дів - чи -

f *p*

-нонь - ка-си-ро - та мар-но тра - тить на чу - жи - ні мо-ло -

-ді сво-ї лі - та, мар-но тра - тить на чу - жи - ні мо-ло -

f *p*

-ді сво-ї лі - та, мо-ло - ді сво-ї лі - та.

rall. *a tempo*

rall. *a tempo*

(На сцену вибігає Андрій. Побачив Оксану.) Андрій: Оксано! (Кидаються один одному в обійми).

Оксана

Андрій

f
О, мій дру - же, мій пре.

f
Ластів - ко мо - я пре.

. крас - ний, сер - цю ра - ді - ний цей час, я тво - я, о, мій ко -

. крас - на, сер - цю ра - ді - ний цей час, ти на вік мо - я ко -

. ха - ний, смерть од - на роз - лу - чить нас. *pp* О, мій дру - же, мій пре.

. ха - на, смерть од - на роз - лу - чить нас. *pp* Ластів - ко мо - я пре.

. крас . ний, сер . цю ра . ді . с . ний цей час, я тво . я, о, мій ко .
 . крас . на, сер . цю ра . ді . с . ний цей час, ти на . вік мо . я ко .

Meno mosso

. ха . ний, смерть од . на роз . лу . чить нас. О, мій дру . же, мій пре .
 . ха . на, смерть од . на роз . лу . чить нас.

. крас . ний, сер . цю ра . ді . с . ний цей час.
 Сер . цю ра . ді . с . ний цей час, ти на вік мо . я ко .

смерть од - на роз - лу - чить нас, смерть од - на роз - лу - чить
 .ха - на, смерть од - на роз - лу - чить нас, смерть од - на роз - лу - чить

rallent.

rallent.

rallent.

нас.

нас.

(Таємничо) *p*

Між ка .

a tempo

p

Андрій

.мін.ням на Ду - на - ю доб - рий чо.вен жде нас там,

p

pp

Тем.на ніч, як чор.на хма.ра, а у тур.ків там бай.

The first system of the musical score consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef with a key signature of two flats (B-flat major). The lyrics are: "Тем.на ніч, як чор.на хма.ра, а у тур.ків там бай." The piano accompaniment is written in grand staff notation (treble and bass clefs) and features a steady eighth-note bass line in the left hand and a more melodic line in the right hand.

-рам. Доб.ре зна.ю я до.

The second system continues the musical score. The vocal line has the lyrics: "-рам. Доб.ре зна.ю я до." The piano accompaniment includes a dynamic marking of *pp* (pianissimo) in the bass line. The musical notation continues with similar rhythmic patterns as the first system.

-ро.гу, всі до.ро.ги ми прой.дем, там на.ді.я вже на

The third system of the score has the lyrics: "-ро.гу, всі до.ро.ги ми прой.дем, там на.ді.я вже на". The piano accompaniment features a more active bass line with some triplets and a melodic line in the right hand that includes some grace notes.

бо.га, ми Ду.най пе.ре.пли.вем.

The final system on the page has the lyrics: "бо.га, ми Ду.най пе.ре.пли.вем." The piano accompaniment concludes with a series of chords in the right hand and a simple bass line in the left hand.

Оксана

О, мій дру - же, мій пре - крас - ний, сер - цю ра - діс - ний цей

Андрій

Ла - стів - ко мо - я пре - крас - на, сер - цю ра - діс - ний цей

час я тво - я, о, мій ко - ха - ний, смерть од - на роз - лу - чить

час, ти на - вік мо - я ко - ха - на, смерть од - на роз - лу - чить

нас. *pp* О, мій дру - же, мій пре - крас - ний, сер - цю ра - діс - ний цей

нас. *pp* Ла - стів - ко мо - я пре - крас - на, сер - цю ра - діс - ний цей

час я тво - я, о, мій ко - ха - ний, смерть од - на роз - лу - чить
 час, ти на - вік мо - я ко - ха - на, смерть од - на роз - лу - чить

нас. О мій дру - же, мій пре - крас - ний, сер - цю ра - діс - ний цей
 нас. сер - цю ра - діс - ний цей

час. смерть од - на роз - лу - чить
 час, ти на - вік мо - я ко - ха - на, смерть од - на роз - лу - чить

(Тікають)

на́с, сме́рть од - на́ роз - лу - чить на́с!

на́с, сме́рть од - на́ роз - лу - чить на́с!

f *f* *f* 8

Detailed description: This system contains the first two vocal staves and the beginning of the piano accompaniment. The vocal lines are in a soprano and alto register, with lyrics in Ukrainian. The piano part starts with a forte (*f*) dynamic and includes an 8-measure rest in the right hand.

Detailed description: This system shows the continuation of the piano accompaniment. The right hand features chords and rests, while the left hand has a steady eighth-note accompaniment. An 8-measure rest is indicated in the right hand.

dim. 5

Detailed description: This system continues the piano accompaniment. The dynamics shift to *dim.* (diminuendo). The right hand has chords and rests, and the left hand continues with eighth notes. A 5-measure rest is indicated in the right hand.

pp *ff*

Detailed description: This system concludes the piano accompaniment. It features a piano (*pp*) dynamic followed by a fortissimo (*ff*) dynamic. The right hand has chords and rests, and the left hand has eighth notes.

ДІЯ ТРЕТЯ

Дія третя

На тому ж місці.

Біля хати на призьбі сидить Одарка. Вона, працюючи, співає:

№17 ПІСНЯ ОДАРКИ

„Ой казала мені мати“

The musical score is written in G minor (one flat) and 2/4 time. It begins with a piano introduction marked 'Allegretto' and 'mf'. The introduction consists of two staves of piano accompaniment. The vocal line begins with the word 'Одарка' and the lyrics 'Ой ка - за - ла ме - ні'. The piano accompaniment features a steady eighth-note bass line and chords in the right hand. The lyrics continue: 'ма - ти ше й при - ка - зу - ва - ла, що б я хлоп - ців у са - до - чок не при - над - жу - ва - ла. Ой ма - мо, ма - мо,'. The score includes dynamic markings such as 'mf' and 'pp'.

Allegretto
mf

Одарка *p*
Ой ка - за - ла ме - ні

ма - ти ше й при - ка - зу - ва - ла, що б я хлоп - ців у са -

- до - чок не при - над - жу - ва - ла. Ой ма - мо, ма - мо,

ма - мо не при - над - жу - ва - ла! Ой ма - мо, ма - мо

ма - мо, не при - над - жу - ва - ла!

По - си -

2. Послала мене мати
До криниченьки:
Та принеси, моя доню,
Та й водиченьки;
Ой мамо, мамо, мамо
Та й водиченьки...

3. Ой пішла я до ставочка,
Забарилася,
На козака молодого
Задивилася...
Ой мамо, мамо, мамо,
Задивилася...

4. Ждала, ждала мене мати,
Не діждалася,
А я собі з козаченьком
Цілувалася...
Ой мамо, мамо, мамо,
Цілувалася!..

(Одарка заходить в хату)

Карась (з'являється один з чалмою і халатом у руках. За ним слідом іде Гасан, який раптом зникає. Карась наспівує: „Ой, там за Дунаєм...“

(Б'є тричі в долонт)

Гасан, Гасан! Куди він подівся, той чорномазий? Зляк, як у воду впав... Що ж я робитиму з цією одежею? (Підходить ближче до рами.) А турки таки набрехали. Гуляли, танцювали, добрий тютюнець курили. А султан навіть в палаці не признався, що це він і є. Ну я й розказав йому, бородатому, чистісіньку правду... Нехай, мовляв, і перекаже султанові... (Сміється.) Осточортіла нам влада турецька, руки сверблять дати їм прочуханки. (Виймає пляшку, п'є.) Що ж я тепер жінці скажу? Стривай! Скажу, що я перетворився на турка. Як там чорномазий казав: а їя ана калама, ана каратина бе, аки кицюрка. А поки що треба спочити. (Лягає. Виходить Одарка).

Одарка (побачивши Карася). О, вже приплився. Ну, поки сидить дема, то й чоловік, як чоловік, і козак з нього добрий. Ну, вже як і піде!.. (Штовхає Карася). Вставай... Люди добрі кажуть—кажуть—день на дворі.

Карась (ніби крізь сон). Гасан, Гасан!

Одарка Який там у біса Гасан! (Знов штовхає). Вставай, кажу, день на дворі.

Карась (ніби прокинувся). О, диви, як заспав! А вже давно пора йти. (Підводиться.)

Одарка Куди тебе нечистий знову понесе?

Карась (поважно). Куди? До мечеті.

Одарка Куди?

Карась До мечеті, кажу,—богу молитись. А їя ана калама, ана каратина бе, аки кицюрка.

Одарка Що таке? До мечеті, та ще й богу молитись? Ти що з глузду з'їхав, чи горілка ще не вивітрилась?

Карась Е, я вже зарікся горілку пити.

Одарка Та невже? (Вклоняється Карасю). От за це тобі, Іване, велике спасибі.

Карась Нема за що дякувати: нам же не можна, законом заборонено.

Одарка Кому це нам?

Карась (одягає чалму). Нам, туркам.

Одарка (здивовано). Іване, де це ти чалму взяв?

Карась Я вже тепер не Іван.

Одарка А хто ж ти такий?

Карась Турок я, той... Урхан. (Встає).

Одарка (перелякано). Ой мені лишенько! Це ж він до чортиків допився!

Карась (одягаючи халат). Еге, вже три туркені подали слово за мене заміж вийти.

Одарка Які там навісні туркені підуть за такого п'янюгу заміж!

Карась Еге! Я вже вчора і заручився.

Одарка (починає вірити, перелякано). Як же це воно буде? Зі мною...

Карась З тобою? А ось послухай, як воно буде з тобою. (Карась своїми словами і поведженням дратує Одарку, яка спочатку сердиться, потім плаче).

№ 18 ДУЕТ

„На туркнях оженюся“

Allegro moderato

Piano introduction in D major, 2/4 time. The music features a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes in the right hand, and a bass line with a prominent eighth-note accompaniment in the left hand. Dynamics include *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte).

Караць

mf

Musical score for the first part of the duet. The vocal line (bass clef) has the lyrics: "На тур - ке - нях, на тур - ке - нях о - же -". The piano accompaniment (treble and bass clefs) features a rhythmic accompaniment with chords and moving lines. Dynamics include *p* (piano) and *mf* (mezzo-forte).

Одарка

mf

Musical score for the second part of the duet. The vocal line (treble clef) has the lyrics: "Чо - ло - ві - че, бій - ся бо - га. - ню - ся, о - же - ню - ся. Вже я". The piano accompaniment (treble and bass clefs) continues with a rhythmic accompaniment. Dynamics include *mf* (mezzo-forte).

биль-ше, вже я биль-ше не ко - зак! Вже я биль-ше не ко -

Ох, сер-дешна го-ло - ва! Це га - дю - ка та, не -
- зак! І з то - бо - ю роз - ве -

- бо - га, з ро-зу - му йо - го зве - ла! З ро-зу-му йо-го зве -
- ду - ся, от во - но вже бу - де як, от во - но вже бу - де

(Підходить ближче до Карася, сіпає за одіж).

mf

ла! Чо ло ві че мій ко -

(Поважно походжає, дратуючи Одарку).

як!

sf *f* *p*

ха ний, сон ний ти о це чи п'я ний?

(Відмахується від Одарки).

mf

Мо ло ди це, вго мо -

ни ся, і од ме не од че пи ся!

От до чо - го вже до - пивсь, на тур - ке - нях за - ру -

p

- чивсь!

Вже то - бі я не і - ван, - ту - рок я те - пер - Ур -

Ур - хан, Ур - хан! Ур - хан!

- хан. Ур - хан, Ур - хан, Ур - хан!

fz *sf* *ff*

Чо - ло - ві - че, чо - ло - ві - че, бій - ся бо - га, бій - ся бо - га!

Ох, сер - деш - на, ох, сер - деш - на го - ло - ва, ох, сер - деш - на го - ло - ва!

Вже те - пер я не ко -

На тур - ке - нях о - же - ню - ся!

Це га - дю - ка та, не - бо - га, з ро - зу -
 - зак. І з то - бо - ю роз - ве - ду - ся,

- му йо - го зве - ла, з ро - зу - му йо - го зве - ла!
 от во - но вже бу - де як! От во - но вже бу - де як.

mf Чо - ло - ві - че мій ко - ха - ний, сон - ний ти о - це, чи
mf Мо - ло - ди - це, вго - мо - ни - ся, і од ме - не од че -

п'я-ний? От до чо-го вже до -

- пи-ся. Вже те-пер я не І -

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with lyrics 'п'я-ний? От до чо-го вже до -'. The middle staff is a vocal line in bass clef with lyrics '- пи-ся. Вже те-пер я не І -'. The bottom two staves are piano accompaniment in grand staff (treble and bass clefs). The piano part features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with dynamic markings *sf* (sforzando) appearing in both hands.

- пивсь на тур-ке-нях за-ру-чивсь. Ур-хан, Ур -

- ван, ту-рок я те-пер- Ур - хан, Ур - хан,

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with lyrics '- пивсь на тур-ке-нях за-ру-чивсь. Ур-хан, Ур -'. The middle staff is a vocal line in bass clef with lyrics '- ван, ту-рок я те-пер- Ур - хан, Ур - хан,'. The bottom two staves are piano accompaniment in grand staff. The piano part continues with a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a dynamic marking *sf* in the right hand.

- хан. Ур-хан! На тур -

Ур - хан, Ур-хан! Що, га -

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line in treble clef with lyrics '- хан. Ур-хан! На тур -'. The middle staff is a vocal line in bass clef with lyrics 'Ур - хан, Ур-хан! Що, га -'. The bottom two staves are piano accompaniment in grand staff. The piano part features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with dynamic markings *sf* (sforzando) in the right hand and *pp* (pianissimo) in the left hand.

- ке - нях, на тур - ке - нях о - же - нить - ся, бач, як
 дю - ча, що, га - дю - ча мо - ло - ди - це, доб - ре,

вра - жий, бач, як вра - жий син збре - хавсь. По - стри - вай же, мій ко -
 доб - ре, доб - ре я те - бе зля - кав? Вже сер - деш - на ма - буть

за - че, дам то - бі я - о - же - нись, дам то
 пла - че, та не - хай же, не бо - юсь! Та не

Un poco meno mosso

бі я - о - же - нюсь!

- хай же, не бо - юсь!

f *p dolce*

Одарка (Сідає на призьбі, плачучи. В цей час Карась сідає на камінь по-турецькому, удає, ніби молиться,

Що ро - бить я бід - на

p *f* *p*

протягаючи догори руки).

ма - ю, нещаєли - ва си - ро - та. Гір - кі сльо - зи про - ли -

f

- ва - ю, мар - но йдуть мо - ї лі - та, мар - но

Карась *mf*

йдуть мо - ї лі - та. Ти вже, жін - ко, не тур -

- буй - ся, за - ве - ду со - бі га - рем, на тур - ке - нях о - же -

f Одарка *p*

- ню - ся, та й гар - нень - ко за - жи - вем. Ох, ці - лий

вік жу-рюєь, го - рю - ю, от та - ке жит - тя мо - е, день у

день роб - лю, пра - цю - ю, він же, знай, все п'є та

(Підбігає роздратовано до Карася, штовхає його). Карась (ніби роздратовано).

п'є, він же, знай, все п'є та п'є! Гей, О - дарко, вго - мо -

- ни - ся, по - ки я не ро - зі - злив - ся, бо то - ді вже ви - ба -

Одарка

Карась *rall.* В Дунай, в Дунай, в Ду-
 чай, зараз в міх та і в Ду-най, в Ду-

The first system of the musical score features a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is written in a soprano clef with a key signature of three sharps (F#, C#, G#) and a 2/4 time signature. It begins with a rest, followed by the lyrics 'В Дунай, в Дунай, в Ду-'. The piano accompaniment is written in a grand staff (treble and bass clefs) with the same key signature and time signature. It starts with a 'rall.' (rallentando) marking and includes dynamic markings of 'f' (forte).

Allegro non troppo

най! Чи на - ївсь ти ку - киль - ва - ну? Чи на -
 най! Бач, як вра жа мо - ло - ди - ця,

The second system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The tempo is marked 'Allegro non troppo'. The vocal line is in a soprano clef with a key signature of three sharps and a 2/4 time signature. It contains the lyrics 'най! Чи на - ївсь ти ку - киль - ва - ну? Чи на -' and 'най! Бач, як вра жа мо - ло - ди - ця,'. The piano accompaniment is in a grand staff with a key signature of three sharps and a 2/4 time signature, featuring dynamic markings of 'mf' (mezzo-forte) and 'ff' (fortissimo).

їв ся бле - ко ти? Знай, за шту - ку цю по -
 лю ба жі.ноч.ка мо - я, бач, як злить.ся, злить.ся,

The third system of the musical score continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line is in a soprano clef with a key signature of three sharps and a 2/4 time signature. It contains the lyrics 'їв ся бле - ко ти? Знай, за шту - ку цю по -' and 'лю ба жі.ноч.ка мо - я, бач, як злить.ся, злить.ся,'. The piano accompaniment is in a grand staff with a key signature of three sharps and a 2/4 time signature, featuring a dynamic marking of 'p' (piano).

га - ну на - бе - реш - ся ти бі - ди! Що, ко -
злить - ся і лю - ту - є, як змі - я!

за - че, до - хо - див - ся, аж до чор - ти - ків на -
Го - ді, го - ді не тур - буй - ся, на тур - ке - нях о - же -

- пив - ся, що ко - за - че до - хо - див - ся, аж до
- ню - ся, го - ді, го - ді не тур - буй - ся,

ritard.

чор - ти - ків на - пив - ся? І м'я ви - га - дав - Ур -
 на тур - ке - нях о - же - ню - ся! Так - то, жін - ко, ви - ба -

ritard

a tempo

- хан, з глуз - ду з'ї - хав мій І - ван! І м'я
 - чай, ли - хом нас не по - ми - най, так - то

a tempo

ritard. *a tempo*

ви - га - дав - Ур - хан, з глуз - ду з'ї - хав мій І -
 жін - ко, ви - ба - чай, ли - хом нас не по - ми -

ritard. *a tempo*

ван, з глуз - ду з'ї - хав мій і - ван! Чи на -

най, ли - хом нас не по - ми - най!

mf

ff *fz*

ївсь ти ку - киль - ва - ну? Чи на - їв - ся бле - ко -

mf

Бач, як вража мо - ло - ди - ця, Лю - ба жі - ноч - ка мо -

- ти? Знай, за шту - ку цю по - га - ну на - бе -

- я, бач, як злить - ся, злить - ся, злить - ся

p

-реш . ся ти бі . ді Що, ко . за . че, до . хо .
і лю . ту . є як змі . я! Го . ді, го . ді не тур .

-див . ся, аж до чор . ти . ків на . пив . ся, що ко .
-буй . ся, на тур . ке . нях о . же . ню . ся,

-за . че до . хо . див . ся, аж до чор . ти . ків на .
го . ді, го . ді не тур . буй . ся, на тур . ке . нях о . же .

rall.

- пив - ся. І - м'я ви - га - дав - Ур - хан, з глуз - ду
 - ню - ся, так - то, жін - ко, ви - ба - чай, ли - хом

The first system of the musical score consists of two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in treble and bass clefs, with lyrics in Ukrainian. The piano accompaniment is in treble and bass clefs. The tempo marking 'rall.' is placed above the first vocal staff.

a tempo *rall.*

з'ї - хав мій І - ван, і - м'я ви - га - дав - Ур -
 нас не по - ми - най, так - то, жін - ко, ви - ба -

a tempo *rall.*

The second system of the musical score consists of two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in treble and bass clefs, with lyrics in Ukrainian. The piano accompaniment is in treble and bass clefs. The tempo markings 'a tempo' and 'rall.' are placed above the first and second vocal staves, respectively.

a tempo

- хан, з глуз - ду з'ї - хав мій І - ван, з глуз - ду з'ї - хав мій І -
 - чай, ли - хом нас не по - ми - най, ли - хом нас не по - ми -

a tempo

The third system of the musical score consists of two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in treble and bass clefs, with lyrics in Ukrainian. The piano accompaniment is in treble and bass clefs. The tempo marking 'a tempo' is placed above the first vocal staff.

ван. З глуз - ду з'ї - хав мій і - ван!
 най, ли - хом нас не по - ми - най!

Карась

(Хоче втекти. — Починається стиха марш. — Почувши турецьку музику, раптом спинається). Диви, турки йдуть. Це, мабуть за одежею.

Одарка

За якою одежею? А хіба це не твоя?

Карась

Та де там у біса моя! Що я, турок, чи що?

Одарка

А хто ж ти такий?

Карась

Та я Іван Карась. То я жартував.

Одарка

То іди скоріше переодягайся, ти Іван Карась!

(Карась іде в хату, де знімає турецький одяг).

Турецький марш.

(На сцену виходить Імам. В руці у нього фірман (султанський) указ). За ним турецькі солдати ведуть у кайданах Оксану і Андрія. Коло Імама крутяться, ховаючись, від Карася, Гасан. Поступово збирається народ, дівчата, хлопці, козаки).

№ 19 МАРШ

Il tempo di marcia

The musical score is written for piano and bass. It consists of five systems, each with a grand staff (treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The tempo is marked "Il tempo di marcia".

- System 1:** Starts with a piano (*pp*) dynamic. The right hand has a melodic line with slurs, and the left hand has a steady eighth-note accompaniment.
- System 2:** The right hand continues with a melodic line, and the left hand maintains the accompaniment. A forte (*fz*) dynamic marking appears.
- System 3:** The right hand features a more complex melodic line with some chromaticism. The left hand continues with the accompaniment. A mezzo-forte (*mf*) dynamic marking is present.
- System 4:** The right hand has a melodic line with slurs and accents. The left hand continues with the accompaniment. A forte (*fz*) dynamic marking is present.
- System 5:** The right hand continues with a melodic line, and the left hand maintains the accompaniment. A forte (*fz*) dynamic marking is present.

First system of piano accompaniment. The right hand features a melodic line with eighth notes and chords, while the left hand provides a bass line with eighth notes and chords. A dynamic marking of *ff* is present in the second measure.

Second system of piano accompaniment. Similar to the first system, it consists of a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. A dynamic marking of *ff* is present in the second measure.

Third system of piano accompaniment. The right hand continues with a melodic line, and the left hand provides a bass line. The music concludes with a final chord in the right hand.

Одарка (перелякано)

Vocal line and piano accompaniment for the song "Odar'ka". The vocal line is in the treble clef, and the piano accompaniment is in the bass clef. The lyrics are in Ukrainian.

f Що я ба . чу, що та . ке ?

f Імам
Слу . хай . те у . сі, вва . жай . те! Чес . ну від . по . відь да .

mf

Караць (не вірячи очам)

Імам І Ок - са - на, і Ан - дрій!

- вай - те, хто із вас Ка - раць І -

mf *p*

Імам

- ван, що наз - вав се - бе Ур - хан, і наз -

- вав - ши - ся Ур - ха - ном, у па - лац ді - ставсь об -

Караць (хоче схватись)

Імам От те - пер - та - ки по - пав - ся, от те - пер та - ки по -

- ма - ном.

f *p*

Одарка (в'їдливо)

- хав - ся! Що, І - ва - не, до - бре - хав - ся?
 Карась (хоробро)

А на - що то - бі І -

The first system of the musical score consists of two vocal staves and a piano accompaniment. The vocal staves are in bass clef with a key signature of one sharp (F#). The piano accompaniment is in treble and bass clefs. The lyrics are written below the vocal staves.

Фір - ман - цей прис - лав сул - тан. По - ве -

- ван?

The second system of the musical score continues the vocal and piano parts. The lyrics are written below the vocal staves. The piano accompaniment features a steady rhythmic pattern.

Імам

- лін - ня від сул - та - на, Ка - ра - ся то - го І -

The third system of the musical score concludes the page. The lyrics are written below the vocal staves. The piano accompaniment ends with a forte (f) dynamic marking.

- ва - на, тут не - гай - но від - шу - кать, ко - за - ків у - сіх віб -

The first system of the musical score consists of a vocal line in the bass clef and a piano accompaniment in the grand staff (treble and bass clefs). The key signature is one sharp (F#), indicating G major. The vocal line begins with a quarter rest followed by a series of eighth and sixteenth notes. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the bass and a more melodic line in the treble.

- рать, фір - ман цей о - го - ло -

The second system continues the musical score. The vocal line has a quarter rest followed by eighth notes. The piano accompaniment includes a dynamic marking of *f* (forte) in the second measure. The accompaniment consists of a rhythmic bass line and a treble line with some melodic movement.

- си - ти, про - чи - тать і по - яс - ни - ти. Да - но

The third system of the score shows the vocal line with a quarter rest and eighth notes. The piano accompaniment features a dynamic marking of *sf* (sforzando) in the second measure. The accompaniment maintains a consistent rhythmic pattern with some melodic variation in the treble.

всім у - же на - каз, щоб сю - ди зій - шли - ся враз.

The fourth system concludes the page. The vocal line starts with a quarter rest and eighth notes. The piano accompaniment includes dynamic markings of *sf* (sforzando) and *p* (piano). The accompaniment features a rhythmic bass line and a treble line with melodic elements.

Одарка (журливо)

mf

Ли - шень - ко ме - ні на сві - ті,
 Оксана (журливо)

mf

Не - щас - ли - ва на - ша до - ля,
 Андрій (журливо)

mf

Бу - де смерть а - бо кай - да - ни,
 Карась (журливо)

mf

Жде нас, пев - не, смерть, не - во - ля.

що тут ді - ять, що ро - бить? Ой, бо - ю - ся,
 зно - ву бу - де - мо стра - ждять, лю - та смерть, а -
 та не - стра - шно це ме - ні, шко - да те що
 Тут вже доб - ро - го не ждять, Та чи так? Я -

не прийшлося би вік ту-жить нам, вік ту-жить!
 - бо й не во-ля, нас з Анд-рі-єм роз-лу-чать!
 без Ок-са-ни до-веде-ть-ся тра-тить дні!
 - ка в нас до-ля, тре-ба все нам змір-ку-вать!

p

ritard. ***ff***

(Одарка йде, сідає на призьбі. Навколо неї козачки.)

№ 20. КВІНТЕТ

Одарка
Adagio

Oksana (до Андрія) *p*

Andriy (до Оксани) *p*

Karas'ь

В нещас - ли - вій на - шій

f *p*

(До Караса підходять дехто з старших козаків, співчуваючи йому.)

p

Ли - шень.

до - лі віч - ні ждуть кай - да - ни нас.

до - лі віч - ні ждуть кай - да - ни нас.

p

От те -

f *p*

- ко ме - ні на сві - ті! Що тут ді - ять, що ро -
 на - шій до - лі віч - ні
 в не - щас - ли - вій Віч - ні ждуть кай - да - ни
 - пер - та - ки по - пав - ся, що тут ді - ять, що ка -
 Імам(сідає на камінь, звертаючись до турецьких солдатів.)
 Всіх три - во - га о - гор - та - е, всіх тяж - кий прой - ма - е
 - бить? Ох, бо - ю - ся ов - до - ві - ти,
 ждуть. Дай - те ж смерть нам, щоб в не - во - лі не за -
 нас. Дай - те ж смерть нам, щоб в не - во - лі не за -
 - зать? Да - ле - бі не спо - ді - вав - ся,
 страх, ко - жен смер - ті до - жи - да - е

не прийшлося би вік ту - жить, ох бо - ю - ся ов - до -
 став нас смер - тний час, дай - те ж смерть нам, щоб в не -
 став нас смер - тний час, дай - те ж смерть нам, щоб в не -
 щоб так шви - дко у - ми - рать, да - ле - бі не спо - ді -
 і зіб - рав - ся в даль - ній шлях, ко - жен смер - ті до - жи -

8

ві - ти, не прийшлося би вік ту - жить!
 во - лі не за - став нас смерт - ний час.
 во - лі не за - став нас смерт - ний час.
 вав - ся, щоб так швид - ко у - ми - рать.
 да - е, і зіб - рав - ся в даль - ній шлях.

8

Бо ли-ши-ти-ся вдо-во-ю -

В не-щас-ли-вій

В не-щас-ли-вій

Ще й на сві-ті не на-жив-ся, от-же

Ко-жен смер-ті

ще стражда-ти дов-гий час, хлоп-ці не да-дуть спо -

на-шій до-лі

на-шій до-лі

вже і у-ми-рай! Ці-лий вік я тут ну -

до-жи-да-є

- ко - ю, тай та - ки о - су - дить всяк,
 віч - ні ждуть, віч - ні ждуть кай - да - ни нас,
 віч - ні ждуть, віч - ні ждуть кай - да - ни нас,
 - див - ся, хоч би там пу - сти - ли в рай,
 і зіб - рав - ся, і зіб - рав - ся в дальний шлях,

ritardando

тай та - ки о - су - дить всяк.
 віч - ні ждуть кай - да - ни нас. На тім сві - ті ми з то -
 віч - ні ждуть кай - да - ни нас. На тім сві - ті ми з то -
 хоч би там пу - сти - ли в рай!
 і зіб - рав - ся в даль - ній шлях.

ritard.

p
Ли - шея -

- бо - ю віч - но бу - де - мо ви - тать.

- бо - ю віч - но бу - де - мо ви - тать.

p
От те -

- ко ме - ні на сві - ті, що тут ді - ять, що ро -

На тім сві - ті ми з то -

Віч - но бу - де - мо ви -

- пер та - ки по - пав - ся, що тут ді - ять, що ка -

Го - ді сліз, по - що ри - да - ти, не для су - му ни - ні

-бить? Ох, бо - ю - ся ов - до - ві - ти,
 бо - ю там лю - бо - ві - ю свя - то - ю, бу - ду
 - тать, там лю - бо - ві - ю свя - то - ю, бу - ду
 - зать? Да - ле - бі не спо - ді - вав - ся,
 час! За - раз бу - де - те ви зна - ти

не прийш.лось би вік ту - жить,
 вік те - бе ко - хать, там лю
 вік те - бе ко - хать, там лю -
 щоб так швид - ко у - ми - рать,
 зві - стку ра - діє - ну для вас!

Ох, бо - ю - ся ов - до - ві - ти, не прийш -
 бо - ві - ю свя - то - ю, бу - ду
 бо - ві - ю свя - то - ю, бу - ду
 да - ле - бі не спо - ді - вав - ся, щоб так
 за - раз бу - де - те ви зна - ти зві - стку

ritard.
 лось би вік ту - жить!
ritard.
 вік те - бе ко - хать!
ritard.
 вік те - бе ко - хать!
ritard.
 швид - ко у - ми - рать.
 ра - діє - ну для вас!
f *ritard.* *ff* *a tempo*

(Під час сніву вквітету поступово сходиться народ).

№21 РЕЧИТАТИВ І ХОР

Карась (до Імама)

Recit.

Moderato

p

Чи не мож - на за - раз зна - ти, як нас

(сміється, відвернувшись).

Імам (встає).

ма - є - те ка - ра - ти! По - стри - вай, впе - ред не

p

Vivo

рвись,

fz

ось і лю - ди вже зій -

f

..шлись.

f *dim.* *riten.*

Moderato

С. А. ХОР Т. Б.

Нає сьо - год - ні спо - ві - сти - ли, щоб сьо -

f

Moderato

-ди ми по - спі - ши - ли, ве - ле - но нас тут зіб -

- рать, фір-ман бу - дуть нам чи - тать.

Фір-ман бу-дуть нам чи - тать.

(між собою).
p
Чор-но-мор-ця тут пій -
(між собою).
p

p

ма - ли і в кай - да ми за - ку - ва - ли.

p
А те - пер поч - нуть су -
p

ду - же ко - за - ка! Нас сьо - год - ні спо - ві -

Жаль нам ду - же ко - за - ка! Нас сьо - год - ні спо - ві -

The first system of the musical score consists of four staves. The top two staves are vocal lines with lyrics in Ukrainian. The bottom two staves are piano accompaniment. The key signature has one sharp (F#), and the time signature is 4/4. Dynamics include *f* (forte) and *mf* (mezzo-forte).

-сти - ли, щоб сьо - ди ми по - спі - ши - ли, ве - ле - но нас тут зіб -

-сти - ли, щоб сьо - ди ми по - спі - ши - ли, ве - ле - но нас тут зіб -

The second system continues the musical score with four staves. It features vocal lines and piano accompaniment. The piano part includes some dynamic markings like *mf* and *f*.

-рать, фір - ман бу - дуть нам чи - тать.

-рать, фір - ман бу - дуть нам чи - тать.

The third system concludes the page with four staves. It includes vocal lines and piano accompaniment. The piano part features some complex chordal textures and dynamics like *mf* and *f*.

№22 РЕЧИТАТИВ І ХОР

Імам (стає на камінь).

Recit.

(Козаки знімають шапки).

f

Смир - но слу - хать, не зби - вать, фір - ман я поч - ну чи - тать.

Andante mf

Гос - по - дар наш і вла - сти - тель, пра - во - вір - них по - ве -

pp

- ли - тель фір - ман цей от вам прис - лав, во - лю

всім по - да - ру - вав. Всім сул - тан по - ве - лі -

ва . е: хто по - ки - ну - ти ба - жа - е при - ду -

The first system of music consists of a vocal line on a bass clef staff and a piano accompaniment on grand staff (treble and bass clefs). The vocal line has lyrics: 'ва . е: хто по - ки - ну - ти ба - жа - е при - ду -'. The piano accompaniment features a steady bass line and chords in the right hand.

- най - ський слав - ний край, той до - до - му ви - ру -

The second system of music continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has lyrics: '- най - ський слав - ний край, той до - до - му ви - ру -'. The piano accompaniment continues with similar harmonic support.

(Радісний галас, дехто обіймається, дехто від радості плаче).

- шай.

The third system of music shows the vocal line with the lyric '- шай.' and a piano accompaniment. The piano part includes a dynamic marking of *ff* (fortissimo) and features a crescendo hairpin leading to a more active melodic line in the right hand.

Імам (звертається до Оксани і Андрія).

Пе - ре - біж - чи - ка про -

The fourth system of music shows the vocal line with the lyric 'Пе - ре - біж - чи - ка про -' and a piano accompaniment. The piano part continues with a steady bass line and chords in the right hand.

ща - е і Йо - му він доз - во - ля - е на Вкра -

і - ну по - вер - нуть і ко - ха - ну взя - ти в путь.

(Турецькі солдати знімають кайдани з Оксани і Андрія).

- Карась (Імам віддає фірман Карасеві)
(до Імама). От спасибі вам!
Шкода тільки, що я султана так-таки і не бачив.
- Імам Так ти ж його бачив і говорив з ним.
- Карась (удаючи здивованого). Як, коли?
- Імам Він же у тебе тут гостем був, і в палаці ти говорив з ним.
- Карась Бородатий? (Сміється, набік). Думає, дурний, що я не догадався.
- Імам (ствердно киває головою).
- Карась Диви, а я й не догадався, що це султан!
- Імам Ну, готуйтеся у дорогу, прощайте!
- Всі Спасибі вам, прощайте! (Починається турецький марш.
Імам з солдатами виходять, всі його проводжають).

№23 МАРШ

Il tempo di marcia

First system of musical notation. The piece is in G major (one sharp) and 2/4 time. The right hand starts with a whole rest, while the left hand plays a steady eighth-note accompaniment. The first measure of the right hand contains a dynamic marking *f*. The system concludes with a long note in the right hand.

Second system of musical notation. The right hand features a melodic line with slurs and accents. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking *sf* is present in the right hand.

Third system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur and an accent. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking *dim.* is present in the right hand.

Fourth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking *p* is present in the right hand.

Fifth system of musical notation. The right hand has a melodic line with a slur. The left hand continues with the eighth-note accompaniment. A dynamic marking *dim. poco a poco* is present in the right hand.

(На музиці марша)

I Козак. Еге, який добрий султан став. Хоч до рани прикладай, хоч чоботи масти.

II Козак. Знає кішка, чне м'ясо з'їла.

I Козак. Молодець Андрій, що вчасно привіз нам добрі вісті.

II Козак. Недарма нам Головатий казав шаблі гострити.

Дівчата. (вчепилися в Карася). Дядечку, дядечку, розкажіть нам, як це було діло?

Карась. Та цитьте, сороки!.. (Поважно.) Питає він, себто султан, у мене: яких би привілеїв бажали козаки. Ну, я йому й розказав геть усе чисто, як на долоні виложив. Я ж таки вмю, де треба слівце докинути. Натякнув йому, що коли, мовляв, добром не буде відпущено козаків на Україну, то забунтують вони й накоять лиха голомозим. Ну, от він і тее... догадався і прислав оцей фірман. Дякуйте ж мені, сороки, що вирвав вас із неволі.

Дівчата. Спасибі вам, спасибі. (Тягнуть Карася до Оксани і Андрія, що стоять навколюшки.) Дядечку, сюди!

Карась. Е, ні, ні! (Звертається до Андрія.) А ти ж як це, украсти хотів дівчину? Що листа привіз — молодець, а за це (показує на Оксану) тебе по нашому Запорозькому звичаю слід відшмагати киями. (До Оксани.) Та й ти теж хороша — тікати від батька!

Оксана і Андрій (разом). Простіть нас, тату!

(з гурту) Та простіть їх!

Карась. Та бог з вами. Такий уже сьогодні щасливий день, що хай вже бог простить.

(Навколо Андрія згуртувались дівчата, парубки, молоді козаки. Дехто сидить на траві, інші стоять.)

Андрій. (співає.) „Блаженний день“.

№ 24. Арія Андрія

Largo

p *p* *p*

Андрій

p

Бла - жен - ний день, бла-жен - ний

p

час, сі - я е знов нам воль - на

во - ля, до рід - но - го вер - не - мось

The first system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics 'во - ля, до рід - но - го вер - не - мось'. The middle staff is the piano's right hand, and the bottom staff is the piano's left hand. The music is in a major key with a 2/4 time signature.

по - ля, зем - ля ко - ха - на жде на

The second system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics 'по - ля, зем - ля ко - ха - на жде на'. The middle staff is the piano's right hand, and the bottom staff is the piano's left hand. The music continues with a similar melodic and harmonic structure.

нас. На

The third system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics 'нас. На'. There is a handwritten circled '2' above the staff. The middle staff is the piano's right hand, and the bottom staff is the piano's left hand. The piano accompaniment features a steady eighth-note pattern in the left hand.

кри - лах ми че - рез Ду - най по -

The fourth system of the musical score consists of three staves. The top staff is a vocal line with lyrics 'кри - лах ми че - рез Ду - най по -'. The middle staff is the piano's right hand, and the bottom staff is the piano's left hand. The piano accompaniment continues with the eighth-note pattern.

ли - нем врид - ну У - кра - і - ну і

The first system of the musical score consists of a vocal line on a single staff and a piano accompaniment on two staves. The vocal line begins with a dotted quarter note 'ли', followed by eighth notes 'нем врид - ну', a quarter note 'У', eighth notes 'кра - і', a quarter note 'ну', and a dotted quarter note 'і'. The piano accompaniment features a rhythmic pattern of eighth notes in the right hand and a more melodic line in the left hand.

ра - діє - ну о - цю го - ди - ну про -

The second system continues the musical score. The vocal line starts with a dotted quarter note 'ра', followed by eighth notes 'діє - ну', a quarter note 'о', eighth notes 'цю го - ди - ну', and a dotted quarter note 'про -'. The piano accompaniment maintains the same rhythmic and melodic structure as the first system.

Андрій

сла - ви мо і з кра - ю в край.

С. А. Т. Б. ХОР

Бла -

The third system introduces a new vocal part for 'Андрій' and a choral part. The vocal line for 'Андрій' starts with a dotted quarter note 'сла - ви мо і з кра - ю в край.' The choral part is written for four voices: Soprano (С.), Alto (А.), Tenor (Т.), and Bass (Б.). The piano accompaniment continues. There are handwritten annotations: a circled '3' above the vocal line, and a large 'f' and 'p' dynamic marking above the piano accompaniment.

- жен - ний день, бла - жен - ний час, сі -

- я - е знов нам воль - на во - ля, до

рід - но - го вер - не - мось по - ля, зем - ля ко - ха - на же на

Андрій *mf*

Страж

нас.

mf

Андрій

да

ли

ми

на

чу

жи

ні,

без

те

бе,

кра

ю

наш,

мар

ні ли, і,

The first system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef and contains the lyrics "ні ли, і,". The piano accompaniment is written in grand staff notation (treble and bass clefs) and features a complex, flowing melodic line with many slurs and ties.

спо ми на ю чи, ту

The second system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef and contains the lyrics "спо ми на ю чи, ту". The piano accompaniment is written in grand staff notation and continues the complex melodic line from the first system.

жи ли, про

The third system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef and contains the lyrics "жи ли, про". The piano accompaniment is written in grand staff notation and continues the complex melodic line.

яв ви скорб - ні - і тво

The fourth system of the musical score consists of a vocal line and piano accompaniment. The vocal line is written in a single treble clef and contains the lyrics "яв ви скорб - ні - і тво". The piano accompaniment is written in grand staff notation and concludes the piece with a final chord.

mf

і О, до - ле, путь щас - ли - ву

mf *simile*

дай, ми зно - ву сер - цем о - жи -

- ва - ем, і день яс - ний бла - гос - лов -

- ля - ем, ко - ли по - ба - чим рід - ний

край!

С.
А.
ХОР
Т.
Б.

f О,

This system contains the first vocal entry. The vocal parts (Soprano, Alto, Tenor, Bass) are shown with lyrics. The piano accompaniment is a simple harmonic support.

f

The piano accompaniment for the first system, featuring a rhythmic pattern of eighth notes in both hands.

ff до - ле, путь щас - ли - ву

This system contains the second vocal entry with lyrics. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern.

The piano accompaniment for the second system, continuing the rhythmic pattern.

дай, ми

This system contains the third vocal entry with lyrics. The piano accompaniment continues with the same rhythmic pattern.

The piano accompaniment for the third system, continuing the rhythmic pattern.

зно - - - ву сер - цем о - жи -

- ва - - - ем и

день яс - ний бла - го - слов -

ля ем, ко

ли по ба чим рід ний край!

Під час співу Андрія з хором Одарка йде до хати. Виносить два рушники. Разом з Карасем запрошують сватів із старших козаків. Вони один одному перев'язують через ремена рушники, потім обидва свати запрошують сваху, поважну козачку. Всі троє вклоняються Карасю й Одарці, яка дає їм хустку.

Всі троє урочисто підходять до Андрія, пов'язують йому хустку. Потім ведуть його до Карася й Одарки. Оксана соромливо ховається між дівчатами.

КАРАСЬ (після співу Андрія) - От тепер би й по чарці!

ОДАРКА - Кому що, а курці просо!

КАРАСЬ - А тимчасом, Оксано, починай веселішої на дорогу.
Годі вже нам поневіртися в чужому краю!

№ 25. ФІНАЛ

„Там за тихим, за Дунаєм“

Allegretto

Musical score for the piano introduction. It consists of two systems of grand staff notation (treble and bass clefs). The first system is marked *ppp* and the second system is marked *p*. The key signature is one sharp (F#) and the time signature is 2/4. The music features a steady eighth-note accompaniment in the bass and a more melodic line in the treble.

Оксана (до Карася)

Vocal line for Oxana. The melody is written on a single staff with a treble clef. The lyrics are: Там за ти - хим, за Ду - на - ем на зем - лі єсть. The music is marked *p*.

Piano accompaniment for the vocal line. It consists of two systems of grand staff notation (treble and bass clefs). The music is marked *p* and features a steady eighth-note accompaniment in the bass and chords in the treble.

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

там наш милий рідний край, *f* ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

там наш ми - лий рід - ний край. *Un poco meno mosso*
Карась (урочисто) mf Вер - би,

я - во - ри по - хи - лі, хати на - ші о - по - ви - ли, - плачуть

пла - чуть, нас там ждуть! Дай же, бо - же, доб - ру путь, дай же,

A

rall. molto

Оксана (до Одарки) a tempo

бо - же, доб - ру путь! Там за ти - хим,

colla parte *p*

за Ду - на - ем, на зем - лі єсть бо - жий рай.

riten. a tempo

Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем, там наш милий рідний край,

ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем, там наш милий рід - ний

край.

ff

с. Хор

ff

А. Там за ти - хим, за Ду - на - ем на зем - лі єсть

ff

Т. Там за ти - хим, за Ду - на - ем на зем - лі єсть

ff

В.

The first system of the musical score consists of five staves. The top staff is a vocal line with the word 'край.' (edge) written below it. The second staff is a vocal line for the 'с. Хор' (Chorus), marked with a forte 'ff' dynamic. It contains the lyrics 'Там за ти - хим, за Ду - на - ем на зем - лі єсть'. The third and fourth staves are vocal lines for parts 'А.' and 'Т.' respectively, both also marked with 'ff'. They contain the same lyrics as the chorus. The fifth staff is a bass line for part 'В.'. Below these vocal staves is a piano accompaniment consisting of two staves (treble and bass clef), marked with 'ff'. The piano part features a steady rhythmic accompaniment with chords and moving lines.

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

The second system of the musical score consists of five staves. The top staff is a vocal line with the lyrics 'бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,'. The second staff is a vocal line with the same lyrics. The third and fourth staves are vocal lines for parts 'А.' and 'Т.' respectively, both also marked with 'ff'. They contain the same lyrics as the chorus. The fifth staff is a bass line for part 'В.'. Below these vocal staves is a piano accompaniment consisting of two staves (treble and bass clef), marked with 'ff'. The piano part features a steady rhythmic accompaniment with chords and moving lines.

Оксана

там наш ми-лий, рід-ний край, ми ту-ди, ту-

там наш

там наш

This system contains the first vocal line and three piano accompaniment staves. The vocal line starts with a treble clef and a key signature of two sharps (F# and C#). The lyrics are 'там наш ми-лий, рід-ний край, ми ту-ди, ту-'. The piano accompaniment consists of three staves: two treble clefs and one bass clef. The first two piano staves have lyrics 'там' and 'наш' respectively. The piano part features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a forte (*f*) dynamic marking.

This block shows the piano accompaniment for the first system, consisting of two staves (treble and bass clefs). It features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. A forte (*ff*) dynamic marking is present. The piano part includes a melodic line with eighth notes and a bass line with chords and single notes.

-ди ба-жа-ем, там наш ми-лий, рід-ний край!

край, там наш рід-ний край!

край, там наш рід-ний край!

This system contains the second vocal line and three piano accompaniment staves. The vocal line starts with a treble clef and a key signature of two sharps. The lyrics are '-ди ба-жа-ем, там наш ми-лий, рід-ний край!'. The piano accompaniment consists of three staves: two treble clefs and one bass clef. The first two piano staves have lyrics 'край,' and 'там наш' respectively. The piano part features a melody in the right hand and a bass line in the left hand, with a forte (*ff*) dynamic marking.

This block shows the piano accompaniment for the second system, consisting of two staves (treble and bass clefs). It features a melody in the right hand and a bass line in the left hand. A forte (*ff*) dynamic marking is present. The piano part includes a melodic line with eighth notes and a bass line with chords and single notes.

Un poco meno mosso
Одарка (урочисто)

У.кра - ї - но, рід - ний кра - ю, сер.цем я те - бе ба -

The first system of the musical score for 'Одарка' consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It begins with a rest followed by a series of eighth and quarter notes. The piano accompaniment is in a grand staff (treble and bass clefs) and starts with a piano (p) dynamic. It features a steady eighth-note accompaniment in the bass and chords in the treble.

- жа - ю, все, що ми - ле, жде там нас! Дай же,

The second system continues the vocal line and piano accompaniment. The vocal line has a slight melodic rise towards the end of the phrase. The piano accompaniment maintains its rhythmic pattern.

бо - же, в доб - рий час, дай же, бо - же, доб - рий час.

rallent.

The third system concludes the piece with a 'rallent.' (ritardando) marking. The vocal line ends with a final note. The piano accompaniment also slows down and ends with a final chord. The 'rallent.' marking appears in both the vocal and piano staves.

a tempo
Оксана (до Андрія)

Там за ти - хим, за Ду - на - ем на зем - лі єсть

The first system of the musical score for 'Оксана' consists of a vocal line and a piano accompaniment. The vocal line is in a treble clef with a key signature of one sharp (F#) and a 4/4 time signature. It begins with a piano (p) dynamic. The piano accompaniment is in a grand staff and starts with a piano (p) dynamic, featuring a steady eighth-note accompaniment in the bass and chords in the treble.

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

riten.

там наш ми - лий рід - ний край, ми ту - ди, ту -

f

-ди ба - жа - ем, там наш ми - лий рід - ний

ff

край!

С. *ff*

А. Там за ти - хим, за Ду - на - ем, на зем - лі есть

Т. *ff*

Б. Там за ти - хим, за Ду - на - ем, на зем - лі есть

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

бо - жий рай. Ми ту - ди, ту - ди ба - жа - ем,

там наш ми-лий, рід-ний край, ми ту-ди, ту-
там наш
там наш

The first system of the musical score consists of five staves. The top staff is the vocal line, starting with a forte (*ff*) dynamic. It contains the lyrics "там наш ми-лий, рід-ний край, ми ту-ди, ту-". The second and third staves are vocal parts with lyrics "там наш" and "там наш" respectively. The fourth staff is the bass line. The fifth staff is the piano accompaniment, featuring a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4.

-ди ба-жа-єм, там наш ми-лий, рід-ний
край, там наш рід-ний
край, там наш рід-ний

The second system of the musical score consists of five staves. The top staff is the vocal line, starting with a forte (*ff*) dynamic. It contains the lyrics "-ди ба-жа-єм, там наш ми-лий, рід-ний". The second and third staves are vocal parts with lyrics "край, там наш рід-ний" and "край, там наш рід-ний" respectively. The fourth staff is the bass line. The fifth staff is the piano accompaniment, featuring a melodic line in the right hand and a bass line in the left hand. The key signature has two sharps (F# and C#), and the time signature is 4/4.

край!

край!

край!

ff

8

8

f

ff

Караць *) - Ану, хлопці й дівчата, утніть такої, щоб аж земля турецька
загула! Щоб аж на тім боці Дунаю почули! (Танці)

ЗАВІСА

*) У Артемовського опера закінчується хором. Можна закінчувати виставу танцями (музика 2-ї дії).

З М І С Т

	<i>Стор.</i>
Від видавництва	5
С. С. Гулак-Аргемовський (біографічна довідка)	7

Дія перша

Вступ	11
Хор „Ой збирайтесь працювати“	12
Романс „Місяцю ясний“	14
„Прилинь, прилинь“	17
Хор „Хто працює, той і має“	21
Пісня Карася „Ой щось дуже загулявся“	22
Дует „Відкіля це ти узявся“	28

Дія друга

Каватина султана	55
Каватина Карася „Тепер я турок, не козак“	64
Хор „Рідний край ми споминаєм“	67
Танці	69
Пісня Оксани „Ангел ночі“	79
Дует „Чорна хмара з-за діброви“	83

Дія третя

Пісня Одарки „Ой казала мені мати“	95
Дует „На туркених оженюся“	98
Марш	116
Квінтет	123
Речитатив і хор	131
Речитатив і хор	136
Марш	139
Арія Андрія	141
Фінал „Там за тихим, за Дунаєм“	151
Додатки	153

Редактор Ф. Надененко Техредактор К. Контар
Художники О. Юнак, В. Фатальчук
Коректор О. Новикова

С. Гулак-Артемовский
ЗАПОРОЖЕЦ ЗА ДУНАЕМ
(на украинском языке)

БФ 01852. Здано на виробництво 10/III 1954 р. Підписано до
друку 31/III 1954 р. Папір 60×91 1/8—13,25 пап. арк.—26,5
друк. арк.+1 вклейка. Обліково-видав. арк.25,6 Зам. 559.
Тираж 10 000.

Типо-літографія Музгиза. Москва. Щипок, 18.